Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 144 (7885). ● 3 август, 1982 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ АҚШ ПРЕЗИДЕНТИГА МАКТУБИ

Ливандаги вазият жуда кескинлашганлиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев АҚШ президенти Р. Рейганга шахсий мактуб йўллаб, ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни яна бузган ва ғарбий Байрутга ёпирилиб ҳужум бошлаган Исроилнинг хиёнаткорона ҳаракатларига унинг эътиборини қаратди. Шу ҳаракатлар натижасида тинч аҳоли шафқатсизларча қирғин қилинмоқда, шаҳар вайрон этилмоқда.

Л. И. Брежнев Қўшма Штатлар президентини Байрутдаги одамларнинг қирғин қилиниши давом этишига йўл қўймаслик учун жуда шошилинч равишда ўз имкониятларидан фойдаланишга чақирди. Вазият бениҳоят жиддий ва қалтис бўлганлиги сабабли жуда зудлик билан чоралар кўрилиши керак, деб уқтирилади мактубда.

Ливаннинг ва айниқса унинг пойтахти аҳолисининг фожиаси агрессорни тўхтатиши мумкин бўлган, аммо уни тўхтатмаган кимсаларнинг ҳам виждонида ўчмас доғ бўлиб қолади, деб таъкидланади совет давлати бошлиғининг мактубида.

(ТАСС).

БАРЧА РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНСИН

Ҳар бир хўжалик озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш учун реал имкониятларга эга. Барча мавжуд резервларни ишга солиш, план топшириқлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятлар сўзсиз бажарилишини таъминлаш асосий вазифадир. Оҳангарон район қишлоқ хўжалик ходимларининг 31 июль куни бўлиб ўтган кенгаши қатнашчиларининг барча нутқларида мана шу асосий фикр изҳор этилди. Кенгашда район меҳнаткашларининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленуми қарорлари асосида ўн биринчи беш йилликда чорвачиликни ривожлантиришни янада жадаллаштириш, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтириш борасидаги вазифалари муҳокама этилди.

Доклад қилган район партия комитетининг биринчи секретари К. Икромов, шунингдек нотиқлар — «Ғаллақудуқ» совхоз-саноат комплексининг директори Г. П. Гриценко, «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхоз-саноат комплексининг директори Ф. А. Аппазов, «Оҳангарон» совхозининг директори У. Умрзоқов, нон маҳсулотлари комбинатининг директори Х. М. Муталов, «Ленинчи» қишлоқ совети ижроия комитетининг раиси М. Солиҳова шуни қайд этиб ўтдиларки, КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини район меҳнаткашлари астойдил маъқуллаб кутиб олдилар. Бу қарорлар ва кўрсатмалар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага яна ҳам кенг кўлам бахш этди.

Районда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун кўп ишлар қилинмоқда. «Ғаллақудуқ» саноат комплексида чўчқаларни 78 минг бошга етказишга қарор қилинганди. «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози яқин вақт ичида 23,5 минг бош қора молга эга бўлиши керак. Бошқа хўжаликларда ҳам чорвачиликни ривожлантириш тадбирлари амалга оширилмоқда. Кенгаш қатнашчилари ана шулар ҳақида гапириб, белгиланган муддатларга ҳамма жойда ҳам риоя этилмаганлигига, қурилиш ишларини жадаллаштириш ва белгиланган марраларга тезроқ эришиш учун ҳамма иш ҳам қилинмаётганлигига эътиборни жалб этдилар. 120 минг товуққа мўлжалланган зотли парранда корхонаси қурилиши шу пайтгача бошланган эмас. Будённий номли, Жуков номли ва Куйбишев номли совхозларда йирик сутчилик комплекслари қурилиши чўзиб юборилмоқда. «Ғаллақудуқ»да зотли моллар урчитадиган корхона секинлик билан қурилмоқда.

Кенгаш қатнашчилари поданинг умумий структурасида сигирлар процентини оширишни чорвачилик маҳсулотлари кўпайтиришнинг муҳим резервларидан бири деб айтдилар. Районнинг бир қанча хўжаликларида, жумладан С. Раҳимов номли, Ворошилов номли совхозларда бу процент паст. Сут соғиб олишни ошириш ҳам жуда муҳимдир. Шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг имкониятларидан тўлиқ фойдаланиш, ҳар бир корхонада, ҳар бир қурилиш ташкилотида ёрдамчи хўжаликларни ташкил этиш — яна бир резервдир.

Кенгашда таъкидлаб ўтилганидек, барча қийинчиликларга қарамай бу йил етарли миқдорда ем-хашак тайёрлаш ҳозир биринчи даражали вазифадир. Муваффақиятнинг гарови мўл маккажўхори ҳосили етиштиришдан, уни ўз вақтида ва нобуд қилмай йиғиб-териб олишдан иборат. Сувдан оқилона фойдаланиш, ҳар гектар ердан камида 100 центнер дон ва 500 центнер силосбоп маккажўхори пояси йиғиштириб олиш учун бутун кучни сарфлаш лозим. 1985 йилдаёқ район дон етиштиришни 32 минг тоннага етказиши керак. Суғориладиган ерларда бошоқли дон экинларидан муттасил мўл ҳосил олиш, лалми ерларда донли экинлар ҳосилдорлигини ошириш — ана шунга эришиш йўлидир.

Оҳангарон районн меҳнаткашларни картошка, сабзавот, мева, узум билан таъминлашда муҳим роль ўйнаши мумкин ва лозимлиги нутқларда уқтириб ўтилди. Илғор хўжаликларнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, район меҳнаткашлари жуда яқин вақт ичида йилига 23 минг тонна картошка етиштиришга, шу йил эса 40 минг тонна мева, сабзавот маҳсулотлари олишга қодирдирлар. Тайёрлаш суръатларини кучайтириш нобудгарчиликка барҳам бериш, витаминли маҳсулотнинг яхши асралишини таъминлаш хўжаликларнинг биринчи даражали вазифасидир.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида ўртага қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани яна ҳам кенг авж олдирадилар деб кенгаш қатнашчилари қатъий ишонч билдирадилар.

Кенгашда чорвачиликни янада жадал ривожлантириш юзасидан тадбирлар қабул қилинди. Беш йиллик охирига бориб 1980 йилга нисбатан гўшт етиштиришни 2,5 баравар, сут етиштиришни 1,5 баравар, тухум етиштиришни 6,1 баравар ошириш кўзда тутилган.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов, Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов, область ижроия комитетининг раиси Т. А. Алимов, область партия комитетининг секретари М. Қ. Қодиров ўртоқлар иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРВАРИШ ҚИЗҒИН

БЎЛИҚ КЎСАКЛАР

КОММУНИСТИК районидаги «Политотдел» колхозининг Мамат Комилов етакчилик қилаётган бригадаси заршунослари ғўза парваришини юксак уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Улар юбилей йилида ҳосилдорликни гектарига 45 центнерга етказиш мажбуриятини олишган. Далаларда олиб борилаётган ишлар ана шу аҳдга яраша бўляпти.

60 гектар ердаги ғўзалар ҳозиргача 3 марта озиқлантирилди, 5 марта культивация қилинди. Кунн кеча тўртинчи сув бериш бошлаб юборилди. Тадбирлар натижаси самарали бўлмоқда. Ҳар туп ғўзада 5—6 тадан бўлиқ кўсак бор.

Бригаданинг Малоҳат Жўраева, Ҳалима Назарова, Мария Султонова сингари аъзолари ғўза парваришида ўрнак бўлмоқдалар. Миришкор сувчилар Эгам Муродов, Собб Беков ва Азим Рўзиевлар ғўзаларни саратон сувига қондириб, ҳосилга-ҳосил қўшмоқдалар.

М. ҲАСАНОВА.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ПОЙТАХТЛИКЛАР БОШЛАБ БЕРИШДИ

Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг «Чиқинди маҳсулотлари ишлаб чиқаришга» деб номланган павильонида республика областлари кунлари ўтказилмоқда. Унда республикамизда — область ва районларда чиқиндидан унумли фойдаланиш эвазига тайёрланаётган маҳсулотлар ва маҳаллий ресурслардан ишлаб чиқарилаётган турли-туман буюмлар намойиш қилинади.

Анъанавий областлар кунларини ҳар галгидек пойтахтликлар бошлаб беришди. Павильондаги экспонатлар областимизнинг деярли барча шаҳар ва районларидан келтирилган. Кўргазмада асосан қум, қамиш, ёғоч, цемент ва суяк маҳсулотлари намойиш қилинаётир.

Илгари чиқинди сифатида ташлаб юбориладиган Ангрен кўмир шлаги қолдиқлари ҳозирги кунда цемент тайёрлашда асосий хомашё ҳисобланади. Қимматбаҳо каолен моддаси эса чинни буюмлари тайёрлашда кенг қўлланилаяпти.

Кўргазма павильонида чиқинди маҳсулотларидан фойдаланишнинг иқтисодий кўрсаткичлари ҳам ўз аксини топган. 1981 йилга келиб областдаги 129 саноат корхонасининг 29 таси ишлаб чиқаришда юзага келадиган чиқиндилар асосида ишлай бошлади.

Пойтахт области кунлари сентябрь ойигача давом этади.

К. ҚОБИЛОВ.

СССР нинг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!

БИНОКОРЛАРГА БАҒИШЛАНАДИ

Бинокор бунёдкор демакдир. У ўзининг ақл-заковати, қадоқ қўллари, меҳр-муҳаббати билан яратувчилик қилади. Бу касб эгаларининг қадами қутлуғ, қўли гул дейишларининг боиси ҳам шундадир.

Шунинг учун ҳам бизнинг мамлакатимизда бинокорлар ҳар томонлама ғамхўрлик, ҳурмат-эътибор билан қамраб олинган. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига давом этаётган зарбдор ҳафталиклар бирининг бу касб эгалари шарафига ўтказилиши ҳам шундан далолат бериб турибди.

Областимиз бинокорлари барча меҳнаткашлар қатори КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш, ўн биринчи беш йилликда капитал қурилиши бўйича белгиланган улуғвор вазифаларнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам улар эришаётган ютуқлар салмоғи ой сайин ортиб бормоқда. Буни бинокорларимизнинг ўтган биринчи ярим йилликдаги меҳнати натижаларидан ҳам кўриш мумкин.

Бунёдкорларимиз катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. «Ташкенткабель» бирлашмасида янги ишлаб чиқариш майдонлари, Олмалиқ кон-металлургия комбинатида қўшимча қувватлар фойдаланишга топширилди. Қишлоқ қурилиши соҳасида ҳам кенг кўламдаги ишлар бажарилди. Фақатгина давлат капитал маблағлари ҳисобига 1400 гектар янги суғориладиган ерлар қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Қурилган уй-жойлар майдони 574,4 минг квадрат метрни ташкил этди. Бундан ташқари 3780 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, салкам 2600 ўқувчига мўлжалланган умумий таълим мактаблари, 690 ўринли касалхоналар фойдаланишга топширилди.

Умуман, давлат, колхозлар ва уй-жой қуриш кооперативлари маблағлари ҳисобига халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағ ҳажми 590 миллион сўмга яқинини ташкил этди.

Қўли гул, нияти қутлуғ бинокорларимизнинг шундай яратувчилик меҳнатларига катта-катта зафарлар ёр бўлишига ишончимиз комил.

ХУШХАБАР

ПОЛИГРАФЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон полиграфчилари Москвадан табрикнома олишди. Йилнинг иккинчи кварталидаги социалистик мусобақа якунларига кўра Чирчиқ шаҳар босмахонасининг офсет босма фабрикаси ва Қўқон китоб савдоси ташкилоти СССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат Комитети ҳамда маданият ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди. (ЎзТАГ).

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ Г. ГУСАК БИЛАН ДЎСТОНА УЧРАШУВИ

Суратда учрашув пайти.

В. Мусаэльян телефотоси.

30 июль куни Қримда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида дам олаётган ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак билан учрашди.

Л. И. Брежнев билан Г. Гусак кейинги вақтларда турли соҳаларда, шу жумладан экономика соҳасида иккала мамлакат ўртасида тузилган аҳдлашувлар ва битимлар қандай амалга оширилаётганлигини муҳокама қилдилар. Бунда ишлаб чиқариш кооперациясини, иккала мамлакат бутун халқ хўжалик комплекси учун ҳам, шунингдек айрим корхоналар ва меҳнат коллективлари учун ҳам манфаатли бўлган кооперация алоқаларини ривожлантиришнинг таъсирчан ва доимий стимулларини яратиш йўлида янги қадамлар қўйиш зарурлиги таъкидланди.

Совет Иттифоқи ва Чехословакия капиталистик давлатлар билан ўзаро фойдали иқтисодий муносабатлардан юз ўгириш ниятида эмаслар. Аммо улар жазо чоралари ва бойкот қилиш сиёсатини ишга солаётган АҚШ империалистик доираларининг ҳаракатларидан хулосалар чиқармасликлари мумкин эмас. Шундай шароитларда СССР билан ЧССР социалистик ҳамдўстлик доирасида ўзаро иқтисодий алоқаларни янада чуқурлаштиришни биринчи даражали муҳим аҳамиятга молик иш деб ҳисобламоқдалар. Шу жиҳатдан экономика масалаларига бағишлаб олий даражада ўтказиладиган кенгашга катта аҳамият берилмоқда.

Л. И. Брежнев билан Г. Гусак актуал ташқи сиёсий масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар. Америка ҳозирги маъмуриятининг авантюрачилик ҳаракатлари — халқаро ишларда чигалликларнинг бош манбаидир.

Совет Иттифоқи ўз зиммасига ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик мажбуриятини қабул қилган эди. Вашингтон Совет Иттифоқининг ана шу дадил ташаббусига жавоб қайтармади. Қуролсизланиш проблемаларига бағишланган музокараларда АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларни занфлаштиришга, ҳарбий кучларнинг мавжуд тахминий мувозанатини ўз фойдасига ўзгартиришга эришиш учун ҳаракат қилиб, мутлақо нореалистик бўлган бир ёқлама позицияни эгаллаб турибдилар.

Қуролланиш пойгасига чек қўйиш, қуролсизланишга ўтиш зарурати инсоният олдида ҳали ҳеч қачон ҳозиргидек қатъий масала бўлмаган эди. Бу йўлда уруш хавфини камайтирадиган ҳар қандай ҳаракатлар, — ишонч тадбирларини кенгайтириш, ядро қуролларини кўпайтирмаслик, ядро қуроллари тарқатилишига қарши ишончли ғовлар ўрнатиш ва шу каби тадбирлар қимматли бўлур эди.

Л. И. Брежнев ва Г. Гусак бундан етти йил муқаддам Хельсинкида бўлиб ўтган кенгашнинг якунлари Европадаги ва жаҳондаги вазиятнинг ривожи билан асло йўққа чиқарилмаганлигини мамнуният билан қайд этадилар. Аксинча, халқаро шароитлар қанчалик мураккаб бўлса, Европадаги 33 давлат, АҚШ ва Канада раҳбарлари олий даражада имзолаган Хельсинки Якунловчи актининг бутун аҳамияти шу қадар яққолроқ намоён бўлмоқда. Мадрид учрашувини муваффақиятли якунлаш ва даставвал унда ишончни мустаҳкамлаш тадбирлари, Европада хавфсизлик ва қуролсизланиш юзасидан конференция чақириш тўғрисида қарор қабул қилиниши Хельсинки руҳининг муносиб равишда тасдиқланиши бўлур эди.

СССР билан ЧССР Исроилнинг суверен Ливанга ва Фаластин халқига қарши жиноий агрессиясини, шунингдек Вашингтоннинг Тель-Авивга нисбатан ошкора гумаштачилигини ғоят қатъий қоралайдилар. Исроил ҳарбийларининг ёвузликлари Яқин Шарқда адоват ва душманликнинг янги уруғлари сочилишига олиб келди. Исроил билан унинг араб қўшнилари ўртасидаги жарлик яна ҳам чуқурлашди. Исроилнинг Араб территорияларини ўзига қўшиб олиши ва Фаластин халқига қарши қирғинчилик урушини ўтказиши, сепарат тил бириктиришлар ва қаллобликлар йўли билан Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш асло мумкин эмас. Совет Иттифоқи билан Чехословакия Исроилнинг Ливандаги агрессияси дарҳол тўхтатилишини ва унинг пойтахти — Байрутнинг ваҳшиёна қамал қилиниши бекор этилишини талаб қиладилар. Улар Яқин Шарқдаги танглик шу райондаги барча халқларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳисобга олиб мустаҳкам ва адолатли тарзда сиёсий йўл билан бартараф этилишини қўллаб-қувватламоқдалар.

Социалистик мамлакатлар тинчлик йўлларини актив қилдириб, халқаро ҳамкорликни кенгайтиришга интилмоқдалар. Ер юзида тинчлик бўлиши керак — бундан барча халқлар астойдил манфаатдордирлар. Зотан халқаро кескинликнинг хатарли тарзда кучайтирилишини тўхтатиш, халқаро муносабатларнинг ривожини кескинликни юмшатиш ўзанига буриб юбориш, турли ижтимоий тузумдаги мамлакатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлаш масъул сиёсий арбобларнинг бевосита бурчидир. Тинчликка таҳдид қилаётган хавф-хатарлар жуда катта бўлсада, уруш хавфининг олдини олиш имкониятлари ундан ҳам каттадир. Ана шу имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланиш зарур.

Л. И. Брежнев билан Г. Гусак ўртоқларнинг учрашуви самимий, қардошларча вазиятда ўтди ва фикрларнинг тўла бирлиги қайд этилди.

• • •

КПСС Марказий Комитетининг таклифи билан Совет Иттифоқида дам олаётган ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти ўртоқ Г. Гусак 1 август куни Ватанига жўнаб кетди.

(ТАСС).

ҒАНИМАТ ДАМЛАР БЕҲУДА ЎТМАСИН

ШАҲАРЛИК ҲАШАРЧИЛАР, СТУДЕНТЛАР, ЎҚУВЧИ-ЁШЛАР ПИШИБ ЕТИЛГАН МЕВАЛАРНИ ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛИШДА БОҒБОНЛАРГА ҚАНДАЙ ЁРДАМ БЕРМОҚДАЛАР.

ОБЛАСТИМИЗ боғларида ғарқ пишиқчилик. Ҳосил залворидан бош эгган мевали дов-дарахтлар кексаю ёшларни ўз бағрига чорлайди, обдон пишиб етилган нознеъматларни тезроқ йиғиб-териб олишга ундайди.

Илғор хўжаликлар боғлардаги ҳосил чўғини чамалаб, икки йиллик план миқдорида мева етказиб бериш учун курашяптилар. Бу йил боғ-роғларда ҳосил сероб. Агар ўз вақтида, уринтирмай йиғиштириб олиниб, бир қисмини эса авайлаб сақлаб қўйилса, келгуси йил пишиқчилик пайтигача аҳолини сархил мева-чева билан таъминлаш мумкин бўлади.

Бу СССРнинг Озиқ-овқат программаси талабларига ҳам жуда мос тушади. Чунки, асосий вазифа мева маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш ва сифатини яхшилашдангина иборат эмас, балки уларни далалардан истеъмолчиларга етказиб бериш жараёнида нес-нобуд бўлишига, уриниб, сифатининг бузилишига йўл қўймаслик зарурлиги программада алоҳида таъкидланган.

Область партия комитети боғларда пишиб етилаётган меваларнинг ерга тўкилиб, чириб, нес-нобуд бўлишига йўл қўймаслик мақсадида шаҳарлик ҳашарчиларни, студентларни, ўқувчи ёшларни йиғим-теримга кенг кўламда жалб этиш юзасидан амалий чоралар кўрмоқда. Ҳозирги кунда мева ҳосилини пешма-пеш йиғиштириб олиб шаҳар аҳолисига, консерва заводларига жўнатиш, қишга сақлаш учун махсус омборларга ғамлаб қўйишда минглаб ҳашарчилар боғбонларга кўмаклашмоқдалар. Область партия комитети томонидан тузилган махсус штаб бу ишларни тўғри уюштириш, кундалик йиғим-теримнинг унумли бўлишини, ҳашарчилар учун қулай иш ва дам олиш шароитлари яратиб берилишини таъминлаш масалалари билан жиддий шуғулланмоқда. Штаб аъзоларидан иборат комиссиялар тез-тез хўжаликларда бўлиб, ҳақиқий аҳволни кўздан кечирмоқда. Жойларда йўл қўйилаётган камчиликларни ўз вақтида аниқлаб уларни бартараф этиш чораларини кўраётир.

Яқинда ана шундай текширув комиссияси аъзолари Янгийўл районидаги У. Юсупов номли аграр-ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлдилар. Бирлашманинг олма ва шафтоли боғларида бу йил мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир меваларни йиғиштириб олиш айни қизғин паллага кирди. Тошкент, Олмалиқ ва Янгийўл шаҳарларидан келган минглаб ёрдамчилар мева теришда актив иштирок этмоқдалар.

Бирлашма маъмурияти беминнат ёрдамчиларнинг яхши овқатланиб, кўнгилдагидек дам олишлари ва унумли ишлашлари учун қулай шароитлар яратиб бераётир. Ҳашарчилар яшайдиган ётоқхоналар баҳаво, шинам, озода. Озиқ-овқат маҳсулотлари етарли, сифатли. Қайси ташкилот вакиллари билан суҳбатлашманг, яшаш шароитларидан мамнун эканликларини айтиб, бирлашма раҳбарларига миннатдорчилик изҳор этадилар.

ШУ КУННИНГ МАВЗУИДА

Кўпгина ташкилотлардан келган ҳашарчилар ўзларига кўрсатилаётган иззат-икромга яраша виждон билан сидқидилдан меҳнат қилишяпти. Тошкент шаҳрининг Чилонзор ва А. Икромов районларидан келган ҳашарчиларнинг ҳиммати баланд. Янгийўл шаҳар медицина билим юрти, маданият институти, Тошкент шаҳар Куйбишев районидаги ўрта мактабларнинг юқори синф ўқувчиларидан ташкил топган меҳнат ва дам олиш лагери коллективлари, айниқса, жонбозлик кўрсатишяпти.

Бироқ, мева йиғим-теримини янада жонлантириш соҳасидаги мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Биринчидан, колхоз совхозларга керакли миқдорда ёрдамчилар жўнатиш топшириғи яхши бажарилмаяпти. Масалан, топшириқдаги 7380 ўрнига 3591 киши мева теришга жалб этилган. Тошкент шаҳар С. Раҳимов райони 500 ўрнига 45 киши, Октябрь райони 590 ўрнига 104 киши, Ленин райони 860 ўрнига 180 киши юборган, халос.

Иккинчидан, меҳнат интизоми бўшлиги туфайли теримда унум бўлмаяпти. Киров районидаги 129-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юрти талабалари ҳар бири эртадан кечгача бор-йўғи 12 килограммдан олма термоқдалар. Янгийўл шаҳридаги «Горводоканал» ва Олмалиқ шаҳридаги 126-билим юрти коллективларининг кунлик ўртача иш унуми 14—20 килограммга тўғри келаяпти.

Ёрдамга чиққан ташкилотлараро ва коллективларнинг ўзида социалистик мусобақа ташкил этилмаган. Ҳашарчиларни рағбатлантириш, моддий манфаатдорлигини ошириш билан ҳеч ким шуғулланмайди. Шаҳар ва район ташкилотлари раҳбарлари ўз коллективлари боғбонларга қандай ёрдам кўрсатаётганлиги билан қизиқмайдилар.

Бирлашма маъмурияти ҳашарчилар меҳнатига ҳақ тўлаш тартибини қайта кўриб чиқиши лозим. Ҳозир тўланаётган ҳақ ҳеч кимни қаноатлантирмаётир. Ерга тўкилган олмани териш учун ёрдамчиларга 0,7 тийиндан ҳақ тўланяпти, консерва заводига эса 17 тийиндан сотиляпти. Агар терим нархи бироз оширилса, иш унуми ҳам кескин ошган бўларди. Бу эса, ҳашарчиларга ҳам, хўжаликка ҳам фойдалидир. Ана шунда ўз ишларини ташлаб ёрдамга отланган шаҳарлик ҳашарчиларнинг куни бекор ўтмайди, ҳозирги ғанимат дамлар беҳуда кетмайди. Боғлардаги мўл-кўл мева ҳосили тез ва соз йиғиштириб олинади, қишга кўпроқ ғамлаб қўйилади.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» махсус мухбири.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА — ЮКСАЛИШ ГАРОВИ

Саноат хабарлари

ҲИССА

ТОШКЕНТ экскаватор заводи ўз маҳсулотларини чет элларга жўнатаётган корхоналар ичида етакчилардан саналади. Шунинг учун машинасозлар тайёрлаётган экскаваторлар жаҳон стандарт талабларига мос келишига, машинада техниканинг сўнгги ютуқлари асосида яратилган турли қулайликлар бўлишига ҳаракат қиладилар. Бу борада айниқса, завод рационализатор ва ихтирочиларининг хизматлари каттадир.

Рационализатор ва ихтирочилар янгилик самараларини янада салмоқли бўлишида ўзаро мусобақалашиб, кейинги пайтларда қатор таклифларни киритдилар. Съездлар йилида 80 киши томонидан тайёрланган 43 янгилик ишлаб чиқаришга жорий этилиши туфайли 50 минг сўмлик соф фойда олинди. Завод бош электр пайвандчиси В. Ғамзюков, технолог А. Новикова, В. Зайцев, конструктор Н. Бареев сингари изланувчан машинасозларнинг таклифлари, айниқса самарали бўлди. Бу йил эса тиним билмас янгилик ихлосмандлари янада юқори марраларни кўзлашган. Олти ойлик иш кўрсаткичлари эса ўтган йилги рекорд кўрсаткич янгиланишини кўрсатмоқда. Биринчи ярим йилликнинг ўзида 44 та таклиф киритилди. Улардан тушган иқтисодий фойда эса 36 минг сўмдан ошиб кетди.

ТЕЖАМКОРЛАР

Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводида тежамкорлик ҳаракати кун сайин кенг қулоч ёймоқда. Хом ашё, энергетика ресурсларидан самарали фойдаланиш социалистик мусобақанинг асосий талабларидан бирига айланган. Корхонада тўқимачилик саноати учун машиналар етказиб бериш билан бирга 120 номенклатурадаги турли эҳтиёт қисмлар тайёрланади.

Металлардан самарали фойдаланиш мақсадида эҳтиёт қисмларни металл кукунидан тайёрлаш технологияси ўзлаштирилди. Бу эса ҳар йили корхонада 200 тонна пўлат прокатини иқтисод қилишга олиб келди. Қолаверса тўқимачилик машиналарида қўлланилаётган ана шундай эҳтиёт қисмлар оддийларига нисбатан 2—3 баравар пишиқ.

СИФАТ — ИШ МЕЗОНИ

Валерий Гупганов «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчиларидан саналади. Ойлик ва кунлик топшириқларни мунтазам зиёдаси билан бажаришда у барчага намуна. Шунинг билан бирга корхонанинг сифат жонкуярларидан саналади. Унинг қўлидан ўтган кабель симлари бирор марта ҳам техник назорат бўлими томонидан паст баҳоланган эмас. Илғор ишчининг ибратли кўрсаткичлари барча бригада ва участкаларда сифат учун курашни жонлантириб юборди. Ҳозирнинг ўзида корхона ялпи маҳсулотининг 60 проценти давлат сифат белгисига аттестация қилинган. Илғорлар намунаси кенг оммалашгач бу кўрсаткичлар янада салмоқлироқ бўлиши кутилмоқда.

А. МИРАЛИМОВ.

МАЖБУРИЯТЛАР ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА

ПЕШҚАДАМЛИКНИ ҚЎЛДАН БЕРМАЙ

РАЙОНИМИЗНИНГ қатор корхоналари ўзаро мусобақа асосида иш юритмоқда. Шуниси қувончлики, дўстона меҳнат беллашуви ҳар иккала томон учун ҳам фойдали бўлмоқда. Ғолиб чиққан коллектив ҳам, ортда қолган корхона ҳам мусобақалашув фойдадан холи эмаслигини яхши билади. Биз ҳам ўз тажрибамизда буни кузатиб келяпмиз. Ғазалкент тоштарошлик заводи коллективи билан ўзаро мусобақадошмиз. Райондаги энг йирик саноат корхонаси билан меҳнатда беллашиш осон эмас, албатта. Лекин, ўрганишга арзигулик янгиликлар, илғор тажрибалар борлиги бизни қувонтиради. Қўшни коллективдан ўрганилган муайян янгиликлар эса келгусида унумдорликни оширишга ёрдам беряпти.

Съездлар йилида заводимиз ишчи-хизматчилари ишлаб чиқаришнинг барча кўрсаткичлари бўйича план топшириқларни зиёдаси билан адо этдилар. Йил давомида 5284 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Тайёрланаётган маҳсулотлар сифати ҳам анча яхшиланди. Лекин, келгусида ўзаро мусобақада оқсамаслик учун суръатни бўшаштирмадик. Чунки, забт этилган марралар билан кифояланиш, хотиржамликка берилиш келгусида яхшиликка олиб келмайди. Шунинг учун ҳам корхонада мусобақанинг турли формаларини кенг ёйиш янада авж олдирилди. Бу эса юбилей йилида ҳам ўз самарасини беряпти.

Шу йилнинг ўтган 6 ойи ичида қўлга киритилган ғалабалар ҳаммамизни қувонтирди. Чунки, айни пайтда ҳар бир ишчи, ҳар бир хизматчи «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган меҳнат мусобақасида актив иштирок этиб, юбилейни меҳнат ютуқлари билан нишонлашга ҳаракат қилмоқда. Дастлабки кўрсаткичлар эса ҳамжиҳатлик билан қилинаётган иш самарали бўлаётганлигидан далолат бермоқда.

Биринчи ярим йилликда 2761 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бу эса пландагига нисбатан 61 минг сўмлик кўп демакдир. 1110 минг ўрнига 1115 минг квадрат метр дераза ойнаси, 82 минг ўрнига 85,8 минг куб метр ойна толалари, 15039 тонна силикат парчалари буюртмачиларга етказиб берилди.

Кейинги йилларда корхона ишлаб чиқариш кўрсаткичлари янада юксалиши учун илғорларни моддий ва маънавий рағбатлантириш тадбирлари аниқ тартибга солинди. Тантанали йиғилишларда ғолибларга кўчма Қизил байроқлар ва вимпелларни топшириш йўлга қўйилди. Бундан ташқари ишчиларнинг турмуш даражасини оширишга маъмурият яқиндан ёрдам кўрсатмоқда. Хусусан, ишчи оилаларини замонавий турар-жой бинолари билан таъминлаш масаласига эътибор кучайтириляпти.

Т. КИСЕЛЕВА,
Чирчиқ ойна заводи директори.

БАЙРОҚДОРГА МУНОСИБ СУРЪАТДА

БУГУНГИ кунда ҳар бир корхона, ҳар бир ишчи СССР халқлари қардош оиласининг 60 йиллик юбилейига ўзининг меҳнат совғасини армуғон этиш иштиёқи билан меҳнат қилмоқда. «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остидаги мусобақа барча меҳнат коллективларида кенг қулоч ёйганлиги фикримизнинг далилидир. Комбинатимиз тоштарошлари ҳам шонли санани ёруғ юз билан қаршилаш мақсадида мусобақани оммалаштиришга, унинг таъсирчанлигини оширишга зўр бермоқдалар. Чирчиқ ойна заводи билан ўзаро мусобақадош эканлигимиз бу ҳаракатнинг янада жонланишини таъминлаяпти.

Кўрсаткичлар юксак бўлиши учун цех ва бригадаларимиз ўртасида ҳам мусобақанинг турли формалари кенг ёйилган. Натижаларни вақти-вақти билан «Социалистик мусобақа экрани»га ёзиб қўйиш шунчаки расмиятчилик учун амалга оширилмай, балки келгусида муайян коллективлар бу рақамлардан тегишли хулосалар чиқаришларига ҳаракат қилиняпти.

Одатда цех ва бригадалар ўртасидаги ўзаро меҳнат беллашувига ҳар ойда якун ясалар эди. Лекин, ҳар ҳафтада, узоғи билан ўн кунда кўрсаткичларни таҳлил қилиб бориш ҳамда мусобақа экранида қайд этиш анча самарали эканлиги аниқланди.

Бу йил тоштарошларимиз ҳар қачонгидан ҳам самаралироқ меҳнат қилиб, СССР халқлари қардош оиласи ташкил топганлигининг 60 йиллик юбилей тўйига қадар улкан меҳнат ғалабаларини қўлга киритишга қарор қилганлар. Йил охиригача 9536 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Бу ўтган йилдагига нисбатан анча кўп. Лекин, ҳозирги суръат, меҳнат кўтаринкилиги йил охиригача сақлаб қолинса, кўрсаткичларимиз кутилганидан ҳам аълороқ бўлиши аниқ.

Биринчи квартал давомида комбинатимиз ишчи-хизматчилари юксак унумдорлик билан меҳнат қилдилар. Иш суръатини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш имконини берадиган қатор резервлар ишга солинди. Натижа ҳам ҳаракатга яраша бўлди. Биринчи квартал якунларига кўра СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотини олишга муяссар бўлдик.

Ярим йилликка якун ясалиши эса бизни янада унумлироқ ишлашга илҳомлантириб юборди. Олти ой давомида 4 миллион 797 минг сўмлик, пландан ташқари 76 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Шуниси диққатга сазоворки, пландан ташқари 946 тонна мармар қумлар қурилиш объектларига етказиб берилди. Улар эса графикдан ўзиб бунёд этилаётган турар-жой биноларида фойдаланилди.

Бугунги кунда юбилей олди социалистик мусобақасини янада авж олдириб меҳнат қилар эканмиз, шонли санани байроқдорларга хос бўлган қувончли натижалар билан кутиб оламиз.

К. МАЙЕР,
Ғазалкент тоштарошлик комбинатининг бош инженери.

◆ ЧИРЧИҚДАГИ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси компрессия цехи корхона социалистик мусобақасида мунтазам илғорлар сафида келмоқда. Тажрибали ишчилар смена топшириқларини 1,5—2 хиссага етказиб адо этишлари бошқаларни ҳам янги зафарлар сари илҳомлантираяпти. Суратда: цех смена бошлиғи Ҳалима Тўлаганова (ўнгда) мусобақа пешқадамларидан Наталия Попова билан меҳнат беллашувининг етти ойлик якунларини кузатмоқдалар.

В. Сироткин фотоси.

ҲАФТАЛИК ҒОЛИБЛАРИ

«МУСОБАҚА экрани»да ҳар ҳафта янги-янги номлар ва адреслар пайдо бўляпти. «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остидаги беллашув кўп янги номларни юзага чиқармоқда. Ўтган ҳафта якунлари бўйича «мусобақа экрани» тахтасига Валерий Николаевич Хорошев бошлиқ коммунистик меҳнат сменаси ёзилди.

В. Хорошев бошчилик қилаётган бу коллектив руҳ заводида мунтазам совринли ўринларни эгаллаб келади. В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати бўйича мусобақада ҳам бир неча марта биринчи ўринни эгаллаган олтингугурт кислотаси ишлаб чиқарувчилар тобора юксак кўрсаткичларни қўлга киритишмоқда. Улар ўтган зарбдор ҳафта топшириғини 176 процентга етказиб адо этишди.

МЕҲР БИЛАН

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган бригадамиз лубкорлари йилдан-йилга мўл ҳосил етиштириб келмоқдалар. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида 75 гектар майдондаги канопнинг ҳар гектаридан 237 центнердан «кўк олтин» йиғиштириб олинди. Бошқача қилиб айтганда белгиланган йиллик топшириқ 132 процентга бажарилди.

ССР Иттифоқининг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган йилни ҳам зафарлар йилига айлантириш учун астойдил меҳат қилаяпмиз. Бу йил ҳар гектар ердан олинадиган каноп ҳосилини 240 центнерга етказамиз.

Бундай улкан хирмон кўтаришнинг ўзи бўлмайди, албатта. Бунинг учун меҳр билан ишлаш, илғорлар тажрибасини тинимсиз ўрганиб бориш керак.

Шу кунгача каноп экинлари тўрт марта культивациядан чиқарилди, бегона ўтлардан тозаланиб, минерал ўғитлар билан озиқлантирилди, қондириб суғормоқдамиз. Канопнинг ўртача баландлиги 1,5—2 метрдан ошиб кетди.

Н. АБДУҚОДИРОВ,
Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозининг канопчилик бригадаси бошлиғи.

ЙЎЛЛАР, МАНЗИЛЛАР

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

...Нўъмонжон совет армияси сафидан қайтгач тўппа-тўғри 2512 автоколоннага келди. У ёшлигидан техника иҳлосманди эди.

Ҳарбий хизматга йўл олаётганда ҳам шофёрлик курсига ўқишга кирмоқчи бўлди. Насиб қилмаган экан: бир ой ўтар-ўтмас армия сафига жўнашга тўғри келди. Ўз йигитлик бурчини адо этиб қайтгач автоколонна қошида ташкил этилган ҳайдовчилар курсига ўқишга кирди. Курсни муваффақиятли тугаллаб, шу ернинг ўзида меҳнат фаолиятини давом эттирди...

Ишнинг осони бўлмайди, албатта. Нўъмонжон ишни бошлаган дастлабки кунларида касбининг ўнғай эмаслигини ҳис этди. Лекин, мустақил равишда оғир юкли автомашиналарни бошқара оладиган даражага етганлигидан ўзида йўқ қувониб, ҳар қандай қийинчиликларни енгишга қатъий бел боғлади. Вақт ўтиши билан тажрибаси ортиб борди. Кейинчалик тенгдошлари унга тенглашишга, у каби илғорлар сафида бўлишга интиладиган бўлдилар...

Автоколоннада янги бригада ташкил этиш ҳақида анчадан бери гап юрар эди. Бир группа ёш ишчилар ўз устозларидан ҳайдовчилик касби сир-асрорларини ўрганиб, мустақил равишда иш бошлаганларидан сўнг бу фикр амалга оширилди: янги комсомол-ёшлар бригадаси тузилди. Колонна маъмурияти ҳеч иккиланмай Н. Жавҳаровни бригадага бошлиқ қилиб тайинлади.

Мана, саккиз йилдирки Н. Жавҳаров 16 кишидан иборат аҳил коллективга бошқош. Ҳар куни бригадага йўл варақалари тарқатилар экан у аввало графикни кўздан кечириб, бугун объектда қандай ишлар қилиниши кераклигини ўрганиб чиқади. Шундан сўнг коллектив аъзоларига нималарга кўпроқ аҳамият бериш кераклигини уқтиради да бошқалар йўл ҳужжатларини қабул қилгунча объектга етиб келади. Бригада пунктга кириб келганда иш фронти тахт турзди. Натижада бригада кўрсаткичлари аста-секин юксалиб, коллектив пешқадамлар сифатида тилга олинадиган бўлди. Лекин, ишчан ҳайдовчилар, изланувчан бригадир бу муваффақиятлардан кейин ҳам хотиржамликка берилмади. Янги резервларни излаш, уларни ишга солишни бўшаштирмадилар.

Автотранспортда бригада пудратининг жорий этилишини колоннада биринчи бўлиб шу бригада бошлади. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор усули қандай афзалликларга эга эканлигини амалда кўрсатиб, бу усулнинг корхонада кенг оммалашувини таъминлади.

— Нўъмонжон Жавҳаров бригадаси намунаси коллективимиз учун қанчалик қимматли эканлигини тасаввур этиш қийин, — дейди автоколонна бошлиғи Ж. Ҳожибеков. — Чунки, бригада пудратининг афзаллигини тан олмаган айрим ҳайдовчилар уларнинг ибратидан сўнг хайриҳоҳлик билан илғор усул асосида ишлашга ўта бошладилар. Ишчилар ўз ҳамкасблари мисолида бу янгиликнинг анча фойдали томонларини кўра билдилар. Бугунги кунда ҳам улар ҳар борада илғор. Айниқса, ёнилғи-мойлаш ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишда улар билан беллашадиган бригада йўқ. Хусусан ўтган 6 ой давомида 2400 литр бензин, ўндан ортиқ комплекс автошиналар тежаб қолинди...

Лекин бу кўрсаткич бригада имкониятларининг чегараси эмас. Янада яхшироқ ишлаш, мусобақада пешқадамликни қўлдан бермаслик мақсадида бригада аъзолари 14 та махсус автомашиналарни ўз ихтиёрларига олдилар. Бу юк автомашиналарига эстониялик конструкторлар яратган ва давлат Сифат белгисига сазовор бўлган махсус юк ортиш-тушириш мосламаси ўрнатилган. Ҳомаки ҳисобларга кўра ана шу янгиликнинг ўзи корхона коллективига қўшимча 12 минг тонна юк ташиш имконини беради.

Нўъмон Жавҳаровни смена тугагандан сўнг автоколонна ҳовлисида учратдик. Ишчан бригадир иссиқдан, ишдан анча ҳориган кўринсада, лекин нимадандир мамнун кайфиятда жилмайиб турарди.

— Бунинг боиси бугун бригада топшириқни 120 процентга етказиб адо этди, — деди Н. Жавҳаров. — Яқинда автотарнспорт ходимлари ўртасида область мукофоти лауреати бўлганлигим ҳақидаги хушхабар қанчалик тўлқинлантирганини тушунтиришга ожизман. Бу катта бахт. Шундан кейин ҳам забт этилган марраларда тўхтаб қолиш мумкинми? Доимо унумли ишлашимга сабаб ҳам шунда деб биламан.

Н. СУЛАЙМОНОВА.

ҲАР ИККИ ТОМОН МАНФААТДОР

ХОСИЛНИ БРИГАДА БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ОММАЛАШТИРАЙЛИК

— МЕН 1977 йилда А. Икромов номли пахта қабул қилиш пунктида мудир эдим. Бу давргача пахта ҳосили колхозлар бўйича қабул қилиб олинарди. Бутун бир колхознинг жами ҳосили орасидан хўл-қуруғини, ифлослик даражасини тез ва аниқ белгилаб олиш бирмунча қийин бўларди. Натижада маҳсулотнинг сифати бузиларди. Энг асосийси — пахтани хўл ва ифлос терган бригадалар қуруқ, сара ҳосил терган ҳамда тозалигига эътибор берган бригадаларнинг аъзолари билан баравар ҳақ олаверардилар. Бу эса ўз навбатида бошқа бригадаларда ҳам маҳсулот сифатининг пасайишига олиб келарди.

Шундай қилиб, 1977 йилда заводимиз қабул пунктларида пахтани бригадалар бўйича қабул қилиш жорий этилди-ю, юқоридаги каби паст-баландликларга барҳам берилди. Яъни, қуруқ ва тоза ҳосил топширган бригада кўп, хўл ва ифлос ҳосил топширган бригада нисбатан кам ҳақ оладиган бўлди...

Бекобод пахта тозалаш заводининг директори Расулжон Сирожиддинов пахта ҳосилини бригадалар бўйича қабул қилишнинг афзалликлари тўғрисида мароқ билан ана шундай ҳикоя қилди. Расулжон Музаффарович ҳар бир фикрини аниқ ҳисоб-китоблар асосида эътироф этди. Янгича усул жорий этилганида у хирмон бошида — мана шу янгиликни реализация қиладиган участкада ишларди. Ҳар қандай янгилик ҳам бараварига юз фоиз қувватланавермагани каби, қабулнинг бригада усулига қарши чиқувчилар ҳам бўлди. Бироқ, янгиликнинг қисқа муддат ичида ўзини кўрсатган қатор афзалликлари олдида қарши чиқувчиларнинг нафаси пасайиб қолди...

Энг муҳими — маҳсулот сифати кескин яхшиланди.

Сабаб! Сабаб шуки, янгиликдан аввало пахтани қуруқ ва тоза топширган бригадаларнинг аъзолари моддий манфаатдор бўлишди: ҳар бир тонна «оқ олтин» тоза ва намлик даражаси паст бўлгани учун 10 ва 15 сўмдан устама ҳақ тўланадиган бўлди. Бу масаланинг моддий томони. Маънавий томони шундаки — қабул пунктига хўл ва ифлос пахта олиб келган бригадалар ҳам яққол кўзга ташланадиган бўлиб қолди. Бир марта ҳамманинг эътиборига тушган, «мусобақа экрани»да номи қора ҳарф билан ёзилган, бунинг устига ҳам моддий жазоланган — кам ҳақ олган бригада кейинги гал бундай ҳолни такрорламасликка ҳаракат қилади ва бунга эришади ҳам.

Завод коллективи айни кунларда фидокорона меҳнат қилиб, «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!» шиори остида мусобақани тобора авж олдиряпти. 1981 йилда барча кўрсаткичлар бўйича планни ошириб бажарган, пландагига қўшимча 75 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқарган коллектив бу йилги план ва мажбуриятларини ҳам ошириб бажариш учун барча имкониятларни ишга солмоқда. Жумладан, ўтган олти ойлик план ортиғи билан адо этилди.

Планларнинг ой сайин ошириб бажарилишида Валентин Купленов бошлиқ бригада коллективи салмоқли ҳисса қўшмоқда. Машинист Алия Ажиева, узатувчи Зебинисо Хўжаметова, юкчилар Мурод Кулунов, Обид Абдураҳимов, қуритувчи Рафида Акимовалар шахсий меҳнат беллашувида ғолиблар сафида боришмоқда.

Пешқадам коллектив ишлаб чиқараётган юқори сифатли тола Болгария, Польша, ГДР, Чехословакия, КХДР, Франция каби қатор мамлакатларга ҳам экспорт қилинмоқда.

Маҳсулотнинг жаҳон бозорида шуҳрат қозониши унинг сифатига, бу сифатнинг асосий мезони — терим агротехникаси талабларига риоя қилишга бориб тақалади. Бу участкада ишни ташкил қилиш эса — бригада бўйича қабул қилишни кенг жорий этишни тақозо қилади. Завод коллективи бу йил 35—36 минг тонна ҳосил қабул қилади. Бу пахтанинг ҳаммаси худди ўтган йилдагидек бригада усули билан 80 бригададан қабул қилинади.

Пахта ҳосилини бригада бўйича қабул қилиш маҳсулот сифатини яхшилашга, колхозчи меҳнатини объектив баҳолашга ёрдам бермоқда.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

СУСТКАШЛИККА ЧЕК ҚЎЙИШ КЕРАК

«Бир пайтда қуриладиган объектлар миқдори чеклаб қўйилсин, қурилиш муддати қисқартирилсин, ишлаб чиқариш қувватлари ва ноишлаб чиқариш соҳаси объектлари йил давомида бир меъёрда ва комплекс ҳолда ишга туширилсин».

(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ҳамда 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан).

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг ям-яшил дарахтзорларга бурканган территорияси бўйлаб боравериб, у ер-бу ерда чала — ярим ҳолдаги қурилиш объектлари кўзга ташланади. Ҳаёлан кўз ўнгингизда «келажак» гавдаланади. Бу объектлар қуриб битказилгач комбинатнинг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгаради ва ишлаб чиқариш қуввати ошади... Ҳа, ҳақиқатан ҳам комбинат реконструкциясининг тўла-тўкис амалга ошиши маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кескин кўтарилиши ва тўқимачилар учун меҳнат шароитларининг тубдан яхшиланиши билан боғлиқдир. Аммо... қурилиш аҳволи билан чуқурроқ танишганингиздан сўнг, бирдан хафсалангиз пир бўлади. Боя ги ширин ҳаёллар ўрнини бир қатор муаммолар эгаллаб олади.

Мана, пардозлаш фабрикасининг 8 қаватли маъмурий-маиший корпуси. Чиройли, серҳашам бино. Бироқ ҳанузгача бундаги камчиликлар тугатилмаган. Жумладан, юк лифти ўрнатилмаган. Бир йил муқаддам ўрнатмоқчи бўлишганди, бироқ лифт учун шахта қурилишида бракка йўл қўйилгани учун имкон бўлмади. Чунки, лифт ўзининг мавжуд ҳажми билан шахтага мутлақо сиғмади. Республика Қурилиш министрлиги керакли ҳажмдаги лифтни топиб бермоқчи эди, бироқ ҳамон лифтдан дарак йўқ. Орадан бир йил ўтибдики, бу масала ҳал этилмаяпти.

Ип фабрикасининг бўяш цехида беш йилдан бери реконструкция давом этмоқда. Ваҳоланки бу объект 22 ой давомида тугалланиши керак эди. Бироқ «енг шимариб» меҳнат қилаётган бош пудратчи 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг «заҳматкаш»лари ҳамон объектни фойдаланишга топширмаяпти. Улар қўшимча иншоотлар, жумладан, механика устахонаси қурилишини ҳам «рекорд» сустликда олиб боришмоқда.

Бошқа объектларда ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Бош пудратчи ташкилот — 2-қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарлари (бошлиғи А. Ли) йил бошида йўл қўйилган қолоқликка барҳам сабаб бўлмоқда. Улар қурилишни ўз вақтида ғишт, қоришма, темир-бетон, йиғма темир-бетон билан етарли равишда таъминлай олмаяптилар. Масалан, иккинчи кварталда ўнлаб тонна арматураларнинг, юзлаб куб метр йиғма темир-бетон ва товар бетоннинг етказиб берилмаганлиги туфайли йигирув-тўқув фабрикаси қурилиши тўхтаб қолди. Натижада 36 ишчи кунларни

„Тошкент ҳақиқати“ Тошкент тўқимачилик комбинати реконструкциясида

беришлари учун май—июнь ойларида иш фронтини кенгайтирамиз, мажбуриятларни бажарамиз деб сўз беришганди, аммо ваъда ваъдалигича қолмоқда.

Ишга тушириладиган муҳим объектларда, шунингдек оқартириш — мерсеризациялаш корпуси, профилакторийда иш графиги мунтазам бузилмоқда. Реконструкциядаги сусткашликка Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Главстройиндустрия» бирлашмаси корхоналари ҳам беҳуда ўтказди. Учинчи кварталда эса «Узстроймеханизация» трестининг 16-механизациялашган кўчма колоннаси кранга давомли йўл очиб бермаётганлиги туфайли ишлаб чиқариш корпусида иш олиб бориш мумкин бўлмаяпти. Тўсиқ плиталарининг етишмаслиги сабабли профилакторий қурилишида жараён бутунлай тўхтаган.

«Ташпромстрой» қурилиш-монтаж ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари ҳам бошқа қурилиш ташкилотларидан «ўрнак олган» ҳолда реконструкция ишига панжа орасидан қарамоқдалар, яъни қурилишни зарур механизмлар билан таъминлаш масаласини узоқ муддатдан бери ҳал этишмаяпти. Ҳолбуки, иккита кўтарма краннинг йўқлиги сабабли насос станцияси ва иссиқлик трассаси қурилишида ишлар тўхтаб қолганлиги уларга равшан. Улардаги бу касаллик 1-санитария-техника изоляцияси каби ёрдамчи пудратчи ташкилотлар раҳбарларига ҳам юққан. Бу ташкилот 1-СТИ марказий иссиқлик пункти бакларини бўяшга киришмади. «Химзащита»нинг СТИси эса ип фабрикасининг бўяш цехида белгиланган ишларни суст бажармоқда. «Промсвязьмонтаж» профилакторийда қилиниши лозим бўлган ишларни қилишга негадир шошилмаяпти.

Айни пайтда реконструкциянинг халқ хўжалигида тутган ўрнини яхши тушунган ҳолда астойдил ишлаётган коллективлар ҳам бор. Ёрдамчи-пудратчи ташкилотлар — «Энергомонтаж» трестининг монтаж бошқармаси, Назарбек механизациялашган кўчма колоннаси, 2-Тошкент монтаж бошқармаси коллективларининг ишини алоҳида таъкидламоқ керак. Бу ташкилотлар айрим тўсиқларни баҳона қилмасдан, уларни бартараф қилиб зиммаларидаги топшириқларни бажармоқдалар.

Агар барча қурилиш ташкилотлари улардан ўрнак олиб меҳнат қилишганда пардозлаш фабрикасининг 8 қаватли кўркам биноси ва ип фабрикасининг бўяш цехи аллақачон фойдаланишга топширилган ва бу йилнинг ўтган биринчи ярмида йиллик планда белгиланган 1 миллион 100 минг сўмлик ўрнига атиги 820 минг сўмлик иш бажарилмаган бўларди.

Шу кунларда комбинат реконструкцияси билан 215 киши шуғулланмоқда. Бу қадар катта куч билан ҳар ойда 300 минг сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишларини бажариш мумкин. Улар эса ҳатто 200 минг сўмлик ишни бажаришга олмаяпти. Мутахассисларнинг етишмаётганлиги, қурилишни материал билан таъминлашда узилишлар содир бўлаётганлиги, ишнинг яхши ташкил этилмаганлиги қолоқликнинг асосий сабаблари бўлмоқда.

Комбинат реконструкциясининг тугалланиши тўқимачиларга юксак сифатли ип газлама ва ип ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжини тўла қондириш имконини беришлигини ҳеч қачон унутмаслик керак.

Н. НОРҚОБИЛОВ.

ҒЎЗА САРАТОН СУВИГА ҚОНСИН

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

БИЗ, бир группа мутахассислар яқинда Ўрта Чирчиқ, Янгийўл, Чиноз, Оққўрғон, Ғалаба, Коммунистик районлари пахта далаларида бўлдик. Кўпчилик хўжаликларда июль ойида ғўза парваришини сифатли ўтказилган, қатор оралари яхши культивация қилинган, бегона ўтлардан тўла тозаланган, азотли ва фосфорли ўғитлар билан озиқлантириш тугалланган. Ҳашаротлар кўпаймаслиги учун зарур чоралар кўриляпти. Биологик усулга катта эътибор бериляпти. Бундай далаларда ғўза яхши ўсиб, ривожланиб, гул ва кўсаклар сони кун сайин кўпаймоқда.

Шу нарса диққатга сазоворки, область пахтакорлари келгуси йилларни кўзлаб, ғўзанинг янги навларини табиий шароитларда кенг синаб кўрмоқдалар.

Бўка, Коммунистик, Ўрта Чирчиқ, Пискент, Чиноз, Янгийўл районларида ғўзанинг тезпишар «Тошкент-6» нави, Ўрта Чирчиқ ва Коммунистик районларида юқори ҳосилли «Уйчи-2» нави синовдан ўтказилмоқда. Масалан, Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозида «Тошкент-1» нави билан бир қаторда «Уйчи-2», «Тошкент-6», «АН-402», «С-4727» навлари ҳам экилган.

— Бир хил шароитда экилганлиги учун уларни таққослаш қулай, — дейди колхоз раиси, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати Қозоқбой Соттибоев.

Биз бу нав ғўзаларнинг ривожланиши ва ҳосил тўплаши билан бирма-бир танишиб чиқдик. Шу нарса маълум бўлдики «Тошкент—6» нави контроль навига нисбатан 7—10 кун аввал гулга кирган. «Уйчи-2» навининг ҳам ҳосил тугиш суръати тез эканлиги яққол сезиляпти. Бу иккита нав Чиноз район хўжаликларида ҳам худди шу тарзда ривожланмоқда.

Ҳосилнинг барвақт пишиб етилиши ғўзанинг эрта очилишини талаб этади. «Тошкент-6» нави шу талабга яхши жавоб беради. Бу йил ҳам натижа яхши бўлса, районда шу навни кескин кенгайтириш мўлжалланмоқда.

Бу йил қатор хўжаликларда, шу жумладан «вилт» кўп тарқалган далаларда ҳам юқори сифатли тола берадиган «108-Ф» нави майдони кенгайтирилган. Ғалаба районидаги «Москва» колхозида бу нав жуда яхши ўсиб ривожланяпти. Қизиғи шундаки, вилт касали йўқ. Ўрта Чирчиқ, районидаги ТИИИМСХ ўқув хўжалигининг барча майдонига «108-Ф» нави экилган. Парвариш ишлари, айниқса культивация аъло даражада ўтказилган. Натижада бу «эски-янги» нав яхши ҳосил тўплаяпти, вилт эса мутлақо кўринмаяпти. Бу вилтга чалинган ғўзани бошқа ғўза нави билан алмаштирилса, вилт касалини камайтириш мумкинлиги тўғрисидаги назария амалда тасдиқланганлигини кўрсатяпти. Демак, бу имкониятдан келгуси йилларда кенгроқ фойдаланиш зарур.

Областда ҳали районлаштирилмаган, лекин истиқболли янги навлар синалиб тўғри иш қилинмоқда. Шундай навлардан бири «С-4880» Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида ўнлаб гектар майдонга экилган. Унинг толаси сифатли ва «Тошкент-1» навига нисбатан вилтга чидамлироқ. Шунинг учун вилт билан зарарланган далаларда юқорироқ ҳосил беради. Ўтган йили «Коммунизм» колхозида бу навдан яхши ҳосил олинди.

— Агар «С-4880» бу йил ҳам ўз хусусиятларини яна бир бор тасдиқласа, — дейди колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исматов, — биз бу майдонни кўпайтирамиз».

Август ва сентябрь ойининг бошларида навлар ўз хусусиятларини яхши кўрсатади, намоён этади, яъни тезпишарлиги, вилтга чидамлилиги кўзга яққол кўринади. Апробация ўтказиш ва биологик ҳосилни аниқлашда шу масалаларга кўпроқ эътибор бериш лозим.

Биз Чиноз районидаги «ЎзССР 30 йиллиги» колхозида жойлашган элита хўжалигида бўлдик. Бу хўжалик «Тошкент-1» навининг элита ва биринчи репродукциясига мансуб уруғлик чигит етказади. Уруғчилик ишига ўз касбини севадиган ёш мутахассис Турсунбой Камолов раҳбарлик қилаётир.

Ғўзаларнинг ривожи жуда яхши, чунки агротехника тадбирлари ўз вақтида сифатли ўтказилган. Суперэлита ва элита далаларида ғўза навининг тозалиги, яъни бир хиллиги юқори даражада бўлишига эришилган. Бу уруғчилик ишида жуда муҳим масаладир. Хўжаликнинг ана шу қулай услубини бошқаларга ўрнак қилиб кўрсатиш фойдалидир.

Июль ва августда ғўза парваришида энг муҳим ишлардан бири — суғоришдир. Бунда ҳар бир навнинг ўзига хос хусусиятини ҳисобга олиш муҳимдир. Областнинг кўпгина хўжаликларида шу асосда иш юритиляпти. Масалан, Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхозда 600 гектарга «Тошкент-6», 885 гектарга «Тошкент-1» нави экилган. Тезпишар «Тошкент-6» нав озроқ норма билан тез-тез суғоришни ёқтиради. Колхозда худди шундай қилинаяпти. Натижада иккала навнинг ҳам ривожи яхши, кўсаклар ва гуллар тўкилмаяпти.

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг Кан О Нам бошлиқ бригадасида қўлланилаётган суғориш услуби бизга жуда маъқул бўлди. Бу ерда ҳозирги иссиқ кунларда намни ернинг бир метр чуқурлигигача шимдиришга ҳаракат қилиняпти. Ғўзанинг бўйи бир метрдан ошган бўлса-да, ҳосил шохлари ораси 7—5 сантиметр бўлиб, 17—18 та ҳосил шохининг ҳар бирида биттадан кўсак, гул ва шона бор. Бирорта даладаги ғўза чанқатиб қўйилмайди. Шунинг учун ҳам бу бригада 60 центнердан ҳосил олаётир.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам сувга муносабат бир хил эмас. Чанқаб қолган далаларни айниқса Ўрта Чирчиқ районида кўп учратиш мумкин. Терешкова номли, Ким Пен Хва номли, «Ленин йўли» колхозларининг айрим бригадаларида «Тошкент-6» навли ғўзалар жуда чанқатиб қўйилган. Терешкова номли колхознинг Зоҳид Юсупов бошлиқ бригадасида 38 гектар майдондаги ўта чанқаган пахтага азот ўғитлари беришяпти. Натижада ғўзанинг бўйи паст, 13—14 та ҳосил шохи бўлиб, гул ва ғунчалар тўкилган.

Август ойида айниқса, унинг биринчи ярмида тупроқдаги сувнинг буғланиши тез бўляпти. Бу йил эса бир метрлик қатламда қурғоқчилик натижасида нам кам. Шундай экан ғўзани қондириб суғоришга катта эътибор бериш зарур.

Маълумки, чеканка агротехника қоидалари бўйича карталарда 16—17 ҳосил шохи пайдо бўлганда ўтказилса, натижа яхши бўлади. Шундай экан ривожланишдан орқада қолган, сезиларли ҳосил шохи тўпланмаган далаларда энг яхшиси механизмлар билан чеканка ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Бошқа ерларда ҳам чеканкани табақалаштириб олиб бориш лозим. Ҳали бўйи паст, 13—14 та ҳосил шохи чиқарган ғўзалар кўп. Бундай ерларда чеканкани шошилиб ўтказиш — ҳосилга путур етказиши мумкин.

Тошкент область пахтакорлари бу йил ҳар қачонгидан ҳам катта пахта хирмони уйишлари мумкин. Биз бўлган хўжаликлардаги ғўзаларнинг ривожи шундан далолат бераётир. Аммо, бунинг учун август ойида ҳам парваришни қизғин давом эттириб, зарбдорларча ишлаш лозим бўлади.

Р. ИСАЕВ,
Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги институти илмий ишлар бўйича директор ўринбосари, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

*

● СССРнинг 60 йиллик шонли юбилейини 60 центнерлик марра билан кутиб олишга аҳд қилган Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозининг Абулқосим Бейсенов бошчилик қилаётган бригада аъзолари ғўза парваришини юксак уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Айни кунларда коллектив заршунослари ғўзаларга ишлов бериш ва суғориш билан биргаликда чеканка қилишни ҳам якунламоқдалар. Суратда: пешқадам бригада бошлиғи А. Бейсенов.

А. Тўраев фотоси.

*

СЕМИРТИРИШ ҲИСОБИГА

ШУ КУНЛАРДА «Узглавзаготживпром»нинг Калинин районидаги Тошкент марказий бўрдоқичилик базасига минглаб қўйлар келтирилмоқда. Чорвадорлар йил охиригача ўн мингга яқин қўйни бўрдоқига боқиб, уларни жадал семиртиришлари ва эл дастурхонига юзлаб тонна гўшт топширишлари керак.

База коллективи КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми тарихий қарорларига амалий иш билан жавоб бериш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, юбилей йили биринчи ярмини юқори кўрсаткичлар билан якунладилар. Бу ерда сўқимга қўйилган 4100 бошдан кўпроқ қорамол, 5800 та қўй 388 тоннага семиртирилди. Натижада қорамол ва қўйларни семиртириш бўйича белгиланган план икки ҳиссадан ҳам ошириб бажарилди.

— Қорамол ва қўйларни хилма-хил тўйимли озуқа билан боқиш, яхши парвариш қилиш уларни тез кунларда семиртириш ва давлатга гўшт учун юқори семизликда топшириш имконини бермоқда, — дейди база директори М. Алиев. — Жумладан чорвадорларимиз сўқимга қўйилган ҳар бош қорамолни планда белгиланган 46 килограмм ўрнига 61 килограммга семиртиришга муваффақ бўлдилар. Бошқача қилиб айтганда улар кунига пландаги 650 грамм ўрнига 852 граммга семиртирилди. Қорамолларнинг 99,4 проценти давлатга юқори семизликда топширилди.

Сўқимга қўйилган молларни жадал семиртиришга улар озуқасига хлорелла суспензиясини қўшиб бериш яхши самара бермоқда. Базада бир кеча-кундузда 10 тонна суспензия тайёрланадиган қурилма бор. Бу ҳар бир қорамолга кунига 10 килограммдан «яшил кўкат» бериш имконини туғдирмоқда.

Бўрдоқибоқарлар ўртасида авж олган социалистик мусобақада Қудрат Иброҳимов бошлиқ бригада коллективи пешқадамликни қўлдан бермай келяпти. Улар ўтган ярим йилликда ҳар бош қорамолни 71 килограммга семиртиришга эришдилар. Х. Умаров, К. Иброҳимов сингари бўрдоқибоқарлар эса ўзлари парвариш қилган сўқимларни 88—94 килограммга семиртиришди. Ш. Маҳкамов, А.

БЎРДОҚИЧИЛИК БАЗАСИДА

Тожибоев, Э. Абдуллаевлар бошлиқ бригадаларда ҳам қорамол ва қўйлар жадал семиртириляпти.

Чорва молларини зооветеринария талаблари асосида парвариш қилишда бош зоотехник А. Абдувалиев, зоотехник Т. Аҳмедов, мутахассислар Т. Ёқубов, У. Тожибоевларнинг ҳам хизматлари катта бўлмоқда.

Қорамол ва қўйларни жадал семиртириш туфайли ярим йилликнинг ўзида база коллективи пландаги 520 минг сўм ўрнига 1 миллион сўмдан кўпроқ соф фойда олди.

СССР Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилган бўрдоқибоқарлар гўшт етиштиришни кўпайтириш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Бу ерда чўчқаларни бўрдоқига боқиш ҳам амалга оширила бошланди. Кейинги икки ой ичида базадаги чўчқалар сони 1000 бошга етди. Давлатга чўчқа гўшти топширишга киришилмоқда.

Базада бўрдоқичиликни саноат асосига ўтказиш тадбирлари амалга ошириляпти. Шу мақсадда райондаги «Хасково» совхози территориясида 45 минг қўй бўрдоқига боқиладиган комплекс барпо этилмоқда. Қурувчилар шу йилнинг ўзида 7 минг қўй боқиладиган қўйхоналарни фойдаланишга топширишга мўлжаллашган.

Ҳозирги пайтда база чорвадорлари ем-хашак етиштириш имкониятларини тўла ишга солиш учун курашмоқдалар. Шу мақсадда З. Ғуломов бошчилигида махсус ем-хашак бригадаси ташкил этилган. Бу бригада аъзолари табиий ўтлардан пичан жамғаришни қизғин давом эттирмоқдалар.

«Узглавзаготживпром» база ва комплекслари КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари асосида 1982—1985 йилларда чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирларини ишлаб чиққан эдилар. Бу тадбирлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди. Тошкент марказий бўрдоқичилик базаси коллективи ҳам белгиланган режаларни изчил амалга оширишга астойдил ҳаракат қиляпти. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи йилида база чорвадорлари мол ва қўйларни семиртириш ҳисобига 700 тонна гўшт етиштириш учун курашмоқдалар.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

ДАЛА ШИЙПОНИ — ДЕҲҚОННИНГ ИККИНЧИ УЙИ

ФЕРМАСИ ЎЗИ БИЛАН

СССРнинг шонли 60 йиллик юбилейи нишонланадиган қутлуғ йилда «Ленинизм» колхози меҳнаткашлари давлатга 4500 тонна пахта, 252 тонна мева, 696 тонна сабзавот ва 1450 тонна сут топшириш учун курашмоқдалар.

Шу кунларда район Советининг депутати, коммунист Параҳат опа Абдураҳмонова бошлиқ пахтачилик бригадаси далаларида ишлар айниқса қизғин бораяпти. Бригада заршунослари бу йил 60 гектар ерга «Тошкент-1» навли тезпишар ва серҳосилли уруғ қадаб, чигитни ўз вақтида ернинг табиий намига ундириб олдилар. Ғўзага ишлов беришда область пахтакорлар Совети тавсиялари ниҳоятда қўл келди. Айни пайтда 5-марта комплекс ишловдан чиқаётган дуркун ғўзалар шода-шода кўсакдан маржон тақаяпти.

— Ҳозирги долзарб кунларда ҳар бир дақиқани олтинга тенг деб билган сувчиларимиз ишловдан чиққан пайкалларга кетма-кет шарбат оқизмоқдалар, — дейди бригадир опа. — Бу ҳосилга ҳосил қўшади, кўсакларни бўлиқ қилади.

Суҳбатимиз шийпонда давом этди. Икки ариқнинг ўртасидаги қуюқ дарахлар соясига жойлашган шийпондан дилрабо куй янграйди. Дастурхон дид билан безатилган. Қирсиллаган бодрингу помидорлар, чиллаки узумлар тушлик столига тортилган.

Ошпаз Майрам опа иштаҳани қўзғатувчи товуқ шўрвани суза бошлади.

— Бу ноз-неъматларнинг ҳаммаси, — дея изоҳ беради Параҳат опа, — ўзимизнинг ёрдамчи хўжалигимиздан чиққан. Унда ҳозирги пайтда 50 та товуқ, 4 та қўй боқилмоқда. Тушликка масаллиқнинг ҳаммаси шу «кичик ферма» ва томорқамиздан чиққан.

Бригада дала шийпонини ўзларининг иккинчи уйи деб ҳисоблаган бригада азаматлари бу жойни алоҳида меҳр билан безатиб қўйишган. Телевизор, радио, шахмат-шашка ва газета-журналларнинг янги сонлари тартиб билан териб қўйилган.

Бу хордиқ масканига колхоз экономисти М. Толипов, 15-мактаб ўқитувчилари М. Сиддиқов ва Х. Қўрғонбоев каби сиёсий ахборотчилар ҳар ҳафтада келишиб, «КПСС XXVI съезди қарорлари — амалда», «СССР Озиқ-овқат программасини бажариш — умумхалқ иши», халқаро аҳвол мавзуларида лекция ва суҳбатлар ўтказиб туришибди.

Бригадада социалистик мусобақага ҳар беш кунда якун ясалиб ғолиблар қимматбаҳо совғалар билан рағбатлантирилмоқда, улар шаънига «Меҳнат шуҳрати байроғи» кўтарилмоқда.

Юбилей йилида бригада заршунослари ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга интилмоқдалар. Бу пландагидан 14 центнер кўп демакдир.

А. ТИЛОВОВ,
Янгийўл райони.

СУВЧИ МИНБАРИ

ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШАМИЗ

ДЕҲҚОНЛАРИМИЗНИНГ фикри-ёди мўл ва сифатли, эртаги пахта етиштиришга қаратилган. Бу иш биз сувчилар зиммасига алоҳида масъулият юклайди. Бу табиий албатта. Чунки, ғўза ўз вақтида қондириб суғорилсагина, у ўғитдан, ҳаводан яхши баҳра олади, бақувват, серҳосил бўлиб ўсади. Мен буни ўзимнинг 50 йиллик тажрибамга суяниб айтмоқдаман.

Партиямизга, ҳукуматимизга минг раҳмат. Шу йиллар давомида деҳқончилик маданияти юксалди. Унумли меҳнат қилиб, юқори ҳосил етиштириш учун ҳамма имкониятлар бор. Бир вақтлари бизга бириктилган бу ерлар жуда нотекис, паст-баланд майдонлардан иборат эди. Қир зона бўлганлиги учун сув ерни ювиб кетар, ўнқир-чўнқир жойлар ҳосил бўлиб, сув тўпланиб қоларди. Натижада кўчатлар сийраклашиб ҳосилнинг бир қисми нобуд бўларди. Ҳозир эса аҳвол бутунлай бошқача, ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланган, сув шаҳобчалари тартибга келтирилган. Бундан 15—20 йиллар илгари ҳар гектаридан 27—28 центнердан ҳосил олинган бўлса, эндиликда бу кўрсаткич 40—42 центнерга етяпти.

Лекин ҳосилдорликда чегара йўқ. Деҳқон ўз касбига меҳр қўйса, ҳар йили қиладиган ишини танқидий кўз билан таҳлил этиб борса, олға интилса, албатта, натижа яхши бўлиб бораверади. Изланиш, қунт ва ихлос керак.

Биз сувни эгат оралатиб тараймиз. Илгари эса ҳар бир эгат бўйлаб сув қўйиларди. Янги усулга ўтгач, 1 гектар ерга сарф бўладиган сув билан 3—4 гектар майдондаги ғўзани қондириб суғормоқдамиз. Сув танқис бўлган бу йилги шароитда янгича усулнинг фойдаси, айниқса, катта бўляпти. Оқава сувлари ҳам ариқларга келиб тушади.

Ҳозир коллективимизда 15 сувчи бор. Биз уч группага бўлинганмиз. Бу йил катта майдондаги ғўзани, 38 гектар канопни, 20 гектар уруғлик маккажўхорини, 2 гектар лавлагини қондириб, суғоришга ҳаракат қилмоқдамиз. Бу ишда биримиз биримизга ёрдам берамиз. Маслаҳатлашамиз. Тажриба алмашамиз.

Ҳамкасбларим Меҳнат Қизил Байроқ орденли Раҳимбек Йўлчиев, Комил Пардаев, ёшлардан Турғунбой Чиндавлатов, Ҳайитбой Нажимов, Абдулла Иброҳимов, Рихсибой Йўлчиевларнинг меҳнатидан мамнунмиз. Улар кечани-кеча, кундузни кундуз демай, меҳнат қилмоқдалар. Ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминламоқдалар. Биз мавсум давомида экинни тўрт марта суғоришни мўлжалламоқдамиз. Август ойининг ўрталарига бориб сув қўйиш тўхтатилади.

Шу кунларда ғўзани шарбат усулида суғоришга катта эътибор бериляпти.

Районимиздаги «КПСС XXVI съезди» номли паррандачилик фабрикасидан ва колхозимиз фермасидан 200 тонна гўнг ташиб келтириб эгатларга солиб чиққанмиз. Суғориш жадал боряпти.

Бегона ўтга қарши кураш ғўза парвариши агротехникасида муҳим роль ўйнайди. Чунки, бегона ўт-ғўзанинг сувига, озуқасига шерик бўлишини яхши биламиз. Эгатларга сув тарашда оддий қоғоз ва полиэтилен плёнкалар қолдиғидан фойдаланмоқдамиз.

Яқинда бўлиб ўтган қишлоқ хўжалиги илғорлари кенгашида бу йил область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида турган улкан вазифаларни бажаришга қаратилган йўл-йўриқлар, тадбирлар ишлаб чиқилди.

Биз ҳам КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларига жавобан янги марраларни белгилаганмиз. Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳар гектар ердан кам деганда 40—45 центнердан пахта, 210 центнердан каноп, 80 центнердан маккажўхори дони ҳосили олмоқчимиз.

Бу юксак социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун ҳар бир имконият, ҳар бир кун, ҳар бир соатдан самарали фойдаланиш учун ҳаракат қиламиз.

Н. ЧИНДАВЛАТОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг 5-бригадаси сувчиси.

ХИЛМА-ХИЛ, СИФАТЛИ

«СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтаётган социалистик мусобақада актив иштирок этаётган Калинин районидаги «Москва» колхози сабзавоткорлари кундан-кунга эл дастурхонига кўплаб сархил сабзавот ва резаворлар етказиб бермоқдалар.

Айниқса, хўжаликда белгиланган план ва топшириқларнинг турлари бўйича бажаришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Яқинда улар бодринг тайёрлаш планини ортиғи билан бажардилар. Шаҳарликлар дастурхонига 385 тонна бодринг етказиб берилди.

Колхозда бригадалар ўртасида социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Мусобақада С. Маҳмудов ва Р. Ҳамиджонов ўртоқлар бошчилик қилаётган коллектив сабзавоткорлари пешқадамлик қилмоқдалар. Бу коллектив деҳқонлари Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун бир йилда бир ярим йиллик план миқдорида сабзавот етиштиришга аҳд қилдилар.

Хўжалик сабзавоткорлари 1982 йилда давлатга жами 5900 тонна маҳсулот етиштириб беришмоқчи.

Ф. МУҲИДДИНОВ.

Халқаро ҳаёт

ЮКСАК БАҲО

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистонда чиқадиган нуфузли «Блитц» ҳафтаномаси Совет Иттифоқининг тинчлик ташаббусларига юксак баҳо берди.

«Вашингтонда «чекланган» ядро урушининг бошланиб кетиш имкониятлари тўғрисида бемаъни доктриналар пайдо бўлаётган бир вақтда, — деб ёзади «Блитц», — Совет Иттифоқи халқаро кескинликни пасайтиришга, кескинликни юмшатиш жараёнини янгилашга оид бир қанча тадбирларни илгари сурди».

Совет Иттифоқининг биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик мажбуриятини олганлиги тинчлик иши учун жуда катта аҳамиятга эга. Совет давлатининг раҳбари Л. И. Брежнев БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессиясига йўллаган мактубида шу ҳақда гапирган эди.

СССР изчил тинчликсевар ташқи сиёсат ўтказиб келмоқда. Бу сиёсатни халқаро жамоатчилик тобора кенг қўллаб-қувватламоқда. СССР ҳозирги замоннинг энг ўткир проблемаларини, масалан, Яқин Шарқдаги хатарли вазиятни Ҳинд океанида АҚШ ҳарбийлари ва ҳарбий техникаси кўпайтирилишини ва планетанинг бошқа районларидаги проблемаларни ҳал этишга оид мунтазам равишда амалий таклифлар билан чиқмоқда, деб таъкидлайди «Блитц» ҳафтаномаси.

СОВЕТ ВИСТАВКАСИ ПАРИЖДА

ПАРИЖ. (ТАСС). Бу ерда совет рассомлари асарларининг «Инсон ва космос» мавзуида виставкаси очилди. Виставкада таниқли совет рассомлари ва графикларининг 92 та асари қўйилган. Тарихда биринчи бўлиб космик фазога чиққан СССР космонавт учувчиси А. Леоновнинг асарлари томошабинлар эътиборини айниқса жалб этди.

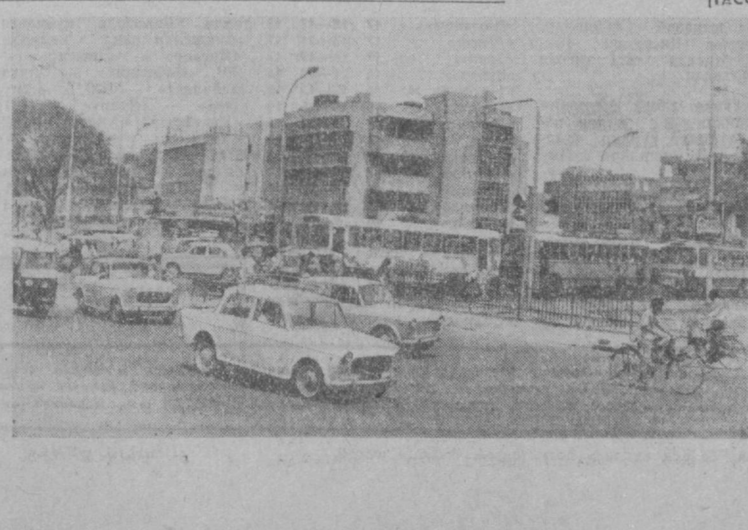

● Ҳиндистон мустақил тараққиёт йилларида сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамланди. Йилдан-йилга жаҳон миқёсида обрў-эътибори ошиб бормоқда.

Суратда: Ҳиндистон пойтахтининг марказидаги Жавахарлал Неру Марг кўчасининг кўриниши.

С. Кормалито фотоси. (ТАСС).

АҚШ ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИНИНГ ТАШАББУСКОРИ

▲ **НЬЮ-ЙОРК, 2 август,** (ТАСС). «Қуролсизланиш ва инсониятнинг эҳтиёжлари» деган мавзуга бағишланган конференция Колумбия университетида бўлиб ўтди. Кўп киши қатнашган бу конференцияни жамоат уюшмаси «тараққиёт федерацияси» уюштирди.

АҚШда урушга қарши ҳаракатнинг таниқли арбоби Ф. Берриган қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: «АҚШ ядровий қуролланиш пойгасининг ташаббускоридир. У ваҳшиёна ялпи қирғин қуролининг ана шу воситасини қўллаймиз, деб кўп марта таҳдид қилган эди. Вашингтон бутун инсоният учун хатарли бўлган «биринчи зарба» доктринасидан воз кечишни истамайди.

Планетада яшовчи ҳар бир киши, деди у, Оқ уй васвасаларининг «ядровий қурбони»га айлантирилмоқда. Американинг ҳарбий базалари бутун ер куррасини чулғаб олди. АҚШ территориясига келганда шуни айтиш керакки, Пентагоннинг тахминан 80 тадан объекти ҳар бир штат ҳиссасига тўғри келади.

Рейган маъмуриятининг милитаристик йўли, деб уқтириб ўтди Ф. Берриган, Европада, Осиё, Америка ва Лотин Америкасида, Қўшма Штатларнинг ўзида тобора кескин қаршиликка дуч келмоқда.

Шу муносабат билан Нью-Йорк муниципалитетининг аъзоси Мириам Фридлэндер бундай деди: бутун жаҳонда урушга қарши ҳаракатда соғлом фикр юритувчи кишиларнинг ҳаммаси қатнашмоқда.

ЭРОН-ИРОҚ ФРОНТИДА

БАҒДОД. 2 август. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида бундай дейилади: Ироқ қўшинлари Басра шаҳрининг шарқ томонида Эрон қўшинларининг позицияларига ҳужум қилдилар. Бу ҳужумда авиация ҳам қатнашди. Жанг давомида Эрон ҳарбий хизматчиларидан 228 киши ўлдирилди, 4 танк ва бошқа ҳарбий техника яксон қилинди. Эрон артиллерияси, дейилади ахборотда, Басрадаги уй-жой кварталлари ва иқтисодий объектларни тўпга тутди. Кейинги 18 кунлик жанг ҳаракатлари вақтида Эрон ҳарбий хизматчиларидан 27 мингдан зиёд киши ўлдирилди, 297 танк, 102 бронетранспортер яксон қилинди. Эроннинг 4 қирувчи самолёти ва бир вертолети уриб туширилди.

ТЕҲРОН. 2 август. (ТАСС). «Ислом революцияси посбонлари» марказий штаби ва Эрон қуролли кучлари бирлашган штабининг бу ерда тарқатилган қўшма ахборотида бундай дейилган: Эрон қўшинлари Ироқ территориясида эгаллаб турган позицияларини қўлда сақлаб турибдилар ва Басра шаҳрининг шимоли-шарқида душманнинг қаршилигини бостирмоқдалар. «Ислом революцияси посбонлари» корпусининг қўмондони М. Резаининг баёнотида айтилишича, Эрон билан Ироқ ўртасидаги қуролли можаро бошланган пайтдан буён Эрон қўшинлари Ироқ ҳарбий хизматчиларидан 90 минг кишини қириб ташладилар.

ХРОНИКА, ХАБАРЛАР, ФАКТЛАР

✦ МЕХИКО. Мексикадаги Нория-де-Анхелес шаҳридан са.. нарида дунёда кумуш қазиб чиқарувчи энг катта шахта ишга туширилди. Ҳар йили 7 миллион унция (1 унция 28, 35 граммга баравар), ёки Мексикада қазиб олинаётган жами кумушнинг 15 проценти олинади.

✦ ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда қанд ишлаб чиқариш рекорд даражага етди. ЮНИ информация агентлигининг хабар беришича, мамлакатда ўтган йилнинг октябридан ҳозирга қадар 8,3 миллион тонна қанд олинган. Натижада ички истеъмолни таъминлабгина қолмай, қанд экспортини анча кўпайтириш имкони ҳам туғилган. Қанд экспорти бултургига нисбатан 3,5 баравар кўпайган.

✦ ЖАКАРТА. Шарқий Явадаги Сурабай ва Маланг шаҳарларини боғловчи тош йўл яқинидаги ресторан доимо гавжум. Бу ерда тайёрланадиган ғаройиб таомлар хўрандаларни ўзига жалб қилади. Ресторанннинг ошхонасида пишириладиган овқатларнинг ҳаммаси... илондан тайёрланади. Ресторан таомномасида қора илон шўрваси, бўғма илон кабоби, сариқ илон дўлмаси бор. Кобра зардобидан тайёрланган ичимлик ғоятда қиммат ва тансиқ ҳисобланади. Ресторан эгасининг айтишича, бу ичимликнинг ноёб шифобахш хоссалари бор эмиш. Шу ерда, ресторанннинг ҳовлисидаги ёғоч қафасларда ётган илонлардан хўрандалар хоҳлаганларини танлаб, пиширтиришлари мумкин.

(ТАСС).

ГАЗЕТХОНЛАР ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

«САЛОМАТЛИК»ДА ПАРХЕЗ ТАОМЛАР

Республикамиз пойтахтининг Муқимий кўчасида пархез таомлар тайёрловчи янги ошхона фойдаланишга топширилди. Унга «Саломатлик» деб ном берилган бўлиб, 20 дан ортиқ турдаги овқатлар тайёрлакади.

А. ТОҒАЕВ.

ҚИШЛОҚДА ЯНГИ МАИШИЙ ХИЗМАТ УЙИ

Орджоникидзе районидаги Ялангоч қишлоғида янги маиший хизмат кўрсатиш уйи ишга тушди. Энди қишлоқ аҳли бу ерда ишлаётган пойабзал ремонти, эркаклар ва аёллар сартарошхонаси, комплекс химчистка қабул пункти, прокат ва турли кийимлар тикиш ҳамда ремонти бўлимлари хизматидан фойдаланишаяпти.

Қ. ЙЎЛДОШЕВ.

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ ЎТМОҚДА

Оҳангарон шаҳрининг 4-микрорайони тобора чирой очиб бормоқда. Бу ерда кўплаб турар-жой бинолари, турли маданий-маиший объектлар қад кўтармоқда. Яқинда шаҳар қурилиш бошқармаси бунёдкорлари томонидан қурилган икки 56 квартирали турар-жой биносида ҳовли тўйлари бўлиб ўтди. Куни кеча эса бунёдкорлар яна бир 40 квартирали уйни фойдаланишга топширишга ҳозирлаб қўйдилар.

Шу кунларда микрорайонда навбатдаги 56 квартирали уй қурилиши жадал суръатларда олиб борилянти.

О. ХУШНАЗАРОВ.

«САЛОМАТЛИК» САҲИФАСИ ПОЧТАСИДАН

МИННАТДОРМИЗ

Юрак хасталиклари билан пойтахтимиздаги 15-касалхонанинг кардиология бўлимида даволаниб чиқдик. Энг замонавий медицина аппаратлари билан жиҳозланган даволаш кабинетлари, озода ва осуда палаталар, ширинсухан ҳамширалар, ўз касбининг устаси бўлган тажрибали мутахассислар хизматидан чексиз хурсанд бўлдик. Бўлим бошлиғи Эргаш Қурбонов ёш бўлишига қарамай, ўзининг ҳаракатчанлиги ва бой тажрибаси билан ҳамкасблари ва беморларнинг чуқур ҳурматига сазовор бўляпти. Врач Юлия Сергеевна Сероухова сингари касбига дилдан меҳр қўйган, инсон саломатлиги йўлида сидқидилдан меҳнат қилиб келаётган олийжаноб касб эгалари таҳсинга сазовордир.

Ҳурматли редакция! Газетангиз орқали кардиология бўлими бошлиғи Э. Қурбонов ва у бошлиқ бўлим ходимларига чуқур миннатдорчилигимизни етказсангиз.

Даволанувчилар номидан:
В. УХОВ, В. САХАРОВ, З. ТЎХТАМУРОДОВ, В. ЛАМБРОВ, Х. МИРХУСАИНОВ, А. БАЕР ва бошқалар.

ЭСДАЛИКДАГИ ЁЗУВДАН

УНУТИЛМАС ХОТИРА

СССР халқ рассоми Ўрол Тансикбоев совет тасвирий санъати хазинасига дурдоналар қўша олган машҳур мўйқалам усталаридан бири эди. Ажойиб полотнолари, ўлкамиз манзараларини акс эттирган кўпгина лирик пейзажлари ундан бой ижодий мерос бўлиб қолди.

Рассомнинг асарлари асосида ташкил этилган экспозиция СССР Бадиий академиясининг кўргазмалар залида муваффақиятли намойиш қилинган. Ҳаяжонли кунларнинг бирида атоқли санъаткор таниқли грузин композитори, СССР Давлат мукофотининг лауреати О. В. Тактакишвили билан шу залда яқиндан танишган эди. Бу учрашув кейинчалик мустаҳкам дўстликка айланди.

Грузин композитори яқинда Тошкентда бўлиб, Ўрол Тансикбоев уй-музейини бориб кўрди. У рассом дўсти ҳақидаги ажойиб хотираларини уй-музей «Эсдалик китобига» ёзиб қолдирди.

С. ОДИЛОВА.

НАМУНАЛИ БОЛАЛАР БОҒЧАЛАРИДА

«РАҲМАТ, ТАРБИЯЧИМГА»

Ҳовуз битгани ва бугундан ишга тушишини эшитиб, болаларнинг шодон қийқириқлари атрофни тутиб кетди.

— Ўрра, — деб юборди Комил билан Шуҳрат севинчи ичига сиғмай, — жуда зўр бўлибди-да, энди мазза қилиб роса шўнғир эканмизда.

Автобусдан тушаётган кичкинтойларнинг шу таҳлит гапларини эшитиб, мудира майин жилмайди. «Уларни кичик бассейн қониқтирмаётган экан-да, янги ҳовуз қурилиши айни муддао бўлибди», деб ўйлади у.

Мудира бугунги кун режаларига кўз югуртириб чиқди. Тайёрлов группаларида хайрлашув кечаси ўтказилди. 50 нафар бола жонажон боғча бағридан мактаб сари йўл олади. «Биз уларга нималар ўргата олдик? Бу даргоҳдан қониқиш билан кетишяптимикан».

Қўйдиниса опани ана шулар ўйлатиб қўйганди.

Бу даргоҳда барчанинг диққат-эътибори болаларни намунали тарбиялашга қаратилган. Ишчи ва колхозчиларнинг фарзандлари ҳар тонг уйларидан боғчага ўзлари учун мўлжалланган автобусларга тушиб боришади. Бу эса меҳнаткашларнинг вақтдан ютишига, иш унумининг янада ошувига катта ёрдам бермоқда.

«Ленин йўли» колхозига қарашли бу боғча-яслининг қуриб, фойдаланишга топширилганига кўп бўлгани йўқ. Лекин шунга қарамай, боғча тарбиячилари ўзларига бириктирилган группаларда талайгина ибратли ишларни амалга оширдилар. Улар болаларнинг маънавий дунёсини шакллантириш, эстетик дидини ошириш, ҳар томонлама етук ва соғлом камол топишларида ғайрат-шижоатларини аямаяптилар. Шуниси қувонарлики, 335 кичкинтойни бағрига олган бу тарбия муассасаси ходимлари иккинчи она тилимиз ҳисобланган рус тилини ўргатишда ҳам жонбозлик кўрсатмоқдалар. Методист Адиба Сайфуллина тарбиячиларни зарур методик қўлланмалар билан таъминлаб туради. Рус тили хоналари жуда шинам, деворларга улуғ бобомиз Ленин тилини улуғловчи шиорлар осилган.

Тайёрлов группасининг тарбиячиси Анора Султонова ўзининг ширинсўзлиги, кичкинтойларга ўта меҳрибонлиги билан эътибор қозонди. Кичкинтойлар уни «эртакчи опамиз» дея жуда севишади. У болаларнинг нутқ қобилиятини ўстиришда қизиқарли тадбирларни амалга оширмоқда. Боғчанинг ибратли тадбирлари анчагина: «Одобли бола — элга манзур», «Бола азиз — одоби ундан азиз» мазмунидаги стендлари, Ленин бурчаги, машғулот кўргазмали қуролларининг кўпини Х. Бегматова, С. Муродова, Г. Мусаева сингари боғча тарбиячиларининг ўзлари тайёрлашган.

Қўйдиниса Боймуродова боғча дарвозасидан чиққанда қуёш аллақачон ботган эди. Бир олам севинч, шу билан бирга қандайдир маъюслик берган болакайларнинг хайрлашув кечаси фикрини чулғаб олганди. Айниқса, Нозиманинг жарангдор ушбу мисралари хаёлини банд қилиб қўйган эди:

Хайр, боғча, хайр опажон
Қўғирчоқлар хуш қолинг сиз ҳам,
Энди бизлар бўлдик каттакон
Мактаб сари ташлаймиз қадам.

Шеър тугаб, қизча опа қўлига гулдаста тутганда, кўзларида севинч ёшлари қалқди. Ҳа, Қўйдиниса опа ҳар қанча севинса арзийди...

Д. ҚОДИРОВА,
Ўрта Чирчиқ райони.

АВТОШАҲАРЧАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

Қизим Наргиза 513-боғчага қатнайди. Тарбиячиларининг меҳрибонлиги, ширинсўзлигини мақтагани мақтаган. Боғчага берганимиздан сўнг муомаласи ўзгарди, шеърлар ёдлаб, қўшиқ айтишни ўрганди. Айниқса, рус тилида бийрон-бийрон сўзлайди. Биз болаларнинг севимли опажониси Рубанова Светлана Никитичнадан беҳад миннатдормиз.

Х. ЮНУСОВА.

Ҳамза районидаги бу болалар боғчаси ҳақида бундай илиқ, самимий сўзларни кўплаб эшитиш мумкин. Енгил металл конструкциялари экспериментал заводига қарашли мазкур боғчада ёш авлоднинг соғлом, ҳар томонлама етук ўсиши учун барча шарт-шароитлар яратилган.

Боғча ҳовлиси сўлим оромгоҳни эслатади. Шиғил-шиғил ҳосилга кирган дарахтлар, чамандек бўлиб ётган анвойи гуллар, ўртадаги зилол сув тўлдирилган ҳовузча ҳаётимиз чечакларининг мириқиб дам олишлари, тетик, соғлом бўлиб ўсишлари учун хизмат қилмоқда.

Группаларни айланамиз. Озода, саранжом-саришта хоналар турли-туман ўйинчоқлар билан безатилган. Кичкинтойларда ёшликдан меҳнатга кўникма ҳосил қилиш мақсадида группаларга алоҳида майдончалар ажратилган. Улар бу ерда помидор, пиёз, редиска, кунгабоқар каби ўсимликларни экиб, ўзлари парвариш қилишади. Томорқага туташ спорт майдончасида эса футбол, бадминтон, гимнастика сингари ўйинлар билан машғул бўлишади.

Боғчанинг ўқув-методика кабинети диққатга сазовор. Лингофон аппаратлари ёрдамида болалар рус тилини ўрганадилар. Боғча методисти Азиза Ибрагимова бу ишларга бош-қош.

Яқинда боғча маъмурияти яна бир хайрли ишга қўл урди. Бу ерда «Автошаҳарча» ҳамда «Эртаклар дунёси» қурилиши бошланди.

— «Автошаҳарча» битказилгач, 3 ёшдан 7 ёшгача бўлган болалар йўл ҳаракати қоидаларини ўрганадилар, — дейди мудира опа Озода Алиева. — Бунинг учун бир неча жажжи машиналар сотиб олдик. Ҳаракат қонун-қоидаларини ўргатувчи стендлар ташкил этилди. Бу ишда шаҳар автоинспекцияси ходимлари яқиндан ёрдам беришмоқда.

«Эртаклар дунёси»да эса эртаклардан олинган қизиқарли лавҳалар кичкинтойларни «сеҳрли» оламга саёҳат қилишига имкон беради.

Ана шундай тадбирларни амалга оширилгани ҳаётимиз гулларининг яйраб-яшнаб ўсишларини таъминлаётгани учун завод ишчи ва хизматчилари О. Алиева, Н. Назарова, Е. В. Зукаль, М. Мирҳакимова, А. И. Корчакова, М. Усмонова каби опажонлар номини ҳурмат билан тилга олишади.

М. ШАРИПОВА.

▲ Юбилей йилида миллий чолғу асбоблари Тошкент тажриба фабрикасининг усталари икки ярим миллион сўмликдан зиёд маҳсулотлар тайёрлашга қарор қилишган. Музика асбобларининг ҳар бири юқори сифатларга топширилиши коллективнинг асосий мақсадларидан биридир. Суратда: (чапдан) сифат жонкуярларидан сайқалловчи Мактуба Фатхуллаева ва Жамила Азизоваларни кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

САЙЁҲ РАССОМ КЎРГАЗМАСИ

Тошкентдаги Тельман номли маданият ва истироҳат боғида рассом Иван Михайлович Атамановнинг СССРнинг 60 йиллигига бағишланган расмлар кўргазмаси очилди.

Кўргазмага авторнинг 200 дан зиёд манзара асарлари қўйилган. Рассом ижодининг турли даврларида бепоён Ватанимизнинг мафтункор гўшаларини кезиб чиққан. Мурманск, Иссиқкўл, Владивосток, Олтой ўлкаси, Ўзбекистон ҳамда Қирғизистон тоғларининг манзаралари, Тельман паркининг турли фаслардаги қиёфаси рассом эътиборини ўзига тортган. Бу манзаралар кичик-кичик рангли лавҳаларда моҳирона акс эттирилган.

Кўргазмадаги плакатлар орасида давлатимиз олиб бораётган тинчлик сиёсатини, совет космонавтлари фаолиятини ва бошқа муҳим воқеаларни акс эттирувчи тасвирлар ҳам анчагина. Улар юксак профессионал маҳорат ва қунт билан ишланган.

Б. ТОЖИЕВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ПОЛИМЕР КОРРОЗИЯДАН САҚЛАЙДИ

Мутахассислар сув таъминот системасида ишлатилувчи ер ости пўлат қувурлари полимер қобиқ билан изоляция этилса ўттиз йилгача ремонт талаб қилмайди ва алмаштиришга муҳтож бўлмайди, деб ҳисобламоқдалар. Рига политехника институти билан Бутуниттифоқ «Союзводполимер» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг олимлари водопроводни коррозиядан сақлашнинг шундай усулини ишлаб чиқдилар. Улар яратган установка бир маҳалда трубанинг сиртқи ва ички томонига полиэтилен қоплайди. Полиэтиленга қўшилган актив моддалар металл билан маҳкам жипслаштиради. Бунинг учун боғловчи елим талаб этилмайди. Трубага қисилувчи иҳота плёнка қизитилганида унинг юзига пайванд бўлиб кетади. Бу жараён атиги бир неча минут давом этади.

Трубаларнинг хизмат муддатини икки баравар кўпайтирувчи технология сув таъминотидагина муҳим бўлиб қолмай, ҳар қандай ер ости коммуникацияларини ҳам намликнинг емирувчи таъсиридан худди шу принципда сақлайди.

Рига.

С. ШПУНГИН,
ТАСС мухбири.

ДЕФОРМАЦИЯДАН ЧЎЧИМАЙДИГАН ҚОЗИҚЛАР

Янги материал — пўлат фибробетондан ясалган қурилиш қозиқлари эгилмай ва синмай ҳар қандай ерга ҳам кира олади. Ленинград темир йўл транспорти институтининг олимлари шундай материални ишлаб чиқдилар.

— Пўлат фибробетон орасига фибра-пўлат сим ёки юпқа лист калта қийқимлари солинган майда дона бетоннинг қотган аралашмасидан иборатдир, — дейди қурилиш конструкциялари кафедрасининг мудири, техника фанлари доктори профессор Ф. Гайдаров. — Хизмат муддатини ўтаб бўлган пўлат арқон қийқимларидан ҳам фибро сифатида фойдаланиш мумкин бўлади. Бунинг натижасида яхлит пўлат сарфи камаяди.

А. ЧУМАКОВ,
ТАСС мухбири.
Ленинград.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

ТУРИСТ

СУВ МАРШРУТЛАРИ МУХЛИСЛАРИНИ ЗАМОНАВИЙ ШИНАМ ТЕПЛОХОДЛАРДА ВОЛГА ДАРЁСИ БЎЙЛАБ ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТГА

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Саёҳат рус табиатининг куз фаслидаги гўзал ва улуғвор манзараларини кўриш имконини беради. Рейс вақтида теплоходлар яхшигина дам олиш мумкин бўлган хушманзара жойларда тўхтайди.

Теплоходларда музика салонлари, кутубхона, бар, ресторан туристлар ихтиёрида бўлади.

«Г. ДИМИТРОВ» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент—Ульяновск—Москва — Ульяновск — Тошкент. 22 сентябрдан 7 октябргача.

«Г. Димитров»—ўта шинам, тўрт палубали янги теплоходдир. Путёвканинг баҳоси—413 сўм.

«КРИЛОВ» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Ульяновск — Ленинград—Ульяновск — Тошкент. 24 сентябрдан 7 октябргача. Путёвканинг баҳоси 273 сўмдан 304 сўмгача.

«ТОЖИКИСТОН» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Волгоград — Астрахань — Волгоград—Тошкент. 17 сентябрдан 5 октябргача.

Туристлар олти кун Волгограддаги меҳмонхонада яшайдилар, сўнгра теплоходда қизиқарли саёҳатга жўнайдилар. Путёвканинг баҳоси 225 сўмдан 310 сўмгача.

«ФРУНЗЕ» ТЕПЛХОДИ

Тошкент — Москва—Астрахань — Москва — Тошкент. 19 сентябрдан 6 октябргача. Путёвка баҳоси 411 сумдан 453 сўмгача.

7 октябрдан 22 октябргача.

Путёвканинг баҳоси 449 сумдан 515 сумгача.

«КОНСТАНТИН ФЕДИН» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Саратов — Москва — Астрахань—Саратов — Тошкент. 8 сентябрдан 29 сентябргача. Путёвканинг баҳоси 500 сўм.

28 сентябрдан 19 октябргача.

Путёвканинг баҳоси 440 сўм.

«ТИНЧ ДОН» ТЕПЛОХОДИ

Тошкент — Ростов — Москва — Астрахань — Ростов — Тошкент. 19 сентябрдан 11 октябргача. Путёвканинг баҳоси 425 сўмдан 515 сўмгача.

9 октябрдан 31 октябргача.

Путёвканинг баҳоси 370 сўмдан 465 сўмгача.

Волга бўйлаб теплоходларда саёҳат қилувчи туристлар Поволжьенинг йирик маданий, илмий, саноат марказлари: Кострома, Горький, Қозон, Саратов, Волгоград, Астрахань, Калинин, Плесс, Чебоксари билан танишадилар. Ватанимиз пойтахти—Москвада ва қаҳрамон шаҳар — Ленинградда бўладилар.

Ҳар икки томонга самолётда бориб-келиш, овқатланиш, меҳмонхона, барча шаҳарлардаги экскурсия хизматининг ҳаражатлари путёвка баҳосига киради.

Путёвкани бевосита нақд пулга ёки пул ўтказиш йўли билан сотиб олиш мумкин.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй. Тошкент саёҳат ва экскурсиялар бюроси. Телефон: 39-13-59.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ
МЕҲНАТ БЎЛИМИ
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА
ишчилар, тўқувчилар, йигирувчилар, ўровчилар, урчуқчилар ва бошқа ихтисосликдаги ишчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Комбинат ҳузурида ётоқхона, болалар боғчаси ва яслиси, ошхона, дам олиш зонаси, йирик спорт комплекси мавжуд.

Тўқимачилар енгил саноат техникумлари ва институтларида, ишчи ёшлар мактабларида билим олиш имкониятига эга.

Справкалар ва Чирчиқ, Ангрен, Олмалиқ, Бекобод шаҳарларида шартномалар тузиш учун район марказларидаги ишга жойлаштириш бюроларининг вакилларига. Тошкент шаҳрида — Привокзальная кўчасидаги 30-уйга мурожаат қилинсин.

Телевидение

МТ-I. 9.00 — Время. 9.40 — «Халқ чолғулари садолари». 10.20 — «Румянцевнинг иши». Бадиий фильм. 12.00 — Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси Катта симфоник оркестрининг концерти. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — «Менга тегма». Ҳужжатли фильм. 15.45 — А. Н. Островский. «Бўрилар ва қўйлар». 16.40 — Халқ куйлари. 16.55 — Рус тили. 17.25 — Халқаро конкурслар лауреати В. Постникова чалади. (Фортепьяно). 18.15 «Стадион ҳамма учун». 18.45 — «Экономика тежамли бўлиши керак». «Бригадаларни ташкил этиш — ижодий иш». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Мамлакат далаларида». Қозоғистонда ҳосил ўрим-йиғимига тайёргарлик ҳақида. 19.45 — «Эзоп». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Минск) — «Динамо» (Тбилиси) Минскдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Мамлакат телевидениелари студиялари ҳужжатли фильмлар программаси: «Лўлилар қирғоғи». «Саҳронинг келажаги». 10.00— «Мушукча Женя ва кўча ҳаракати қоидаси». «Кичкина ёнут». Мультфильмлар. 10.25 — Француз тили 2-йил шуғулланаётганлар учун. 10.55 — Литва ССР «Летува» академик хизмат кўрсатган халқ ашула ва рақс ансамблининг концерти. 11.40 — «Дастлабки беш йилликлар қурилишлари». 12.10 — Болалар учун фильм. «Ўрмон арғимчоқлари». Бадиий фильм. 13.15 — «Инсон. Ер. Коинот». 14.00 — Д. Кабалевский. С. Маршак таржималарида Шекспирнинг 10 та сонети. 14.25 — «Бил ва уддала». Мактаб ўқувчилари учун илмий-ўқув программаси. 15.10 — «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув. 15.45 — Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари программаси. 16.20 — «Фан оламида». 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Модель». Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Мотоспорт бўйича СССР чемпионати. Уфадан олиб кўрсатилади. 19.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — «Халқаро панорама». 21.30 — Время. 22.00 —«Ярқсиз». Телевизион бадиий фильм премьераси.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — «Рамаяна». Болалар учун телеспектакль. 13.15 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 14.15 — «Хотира белгиси». Бадиий фильм. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — «Қизча ва юлдузча». Қўғирчоқ фильм. 18.15 — Ўсмирлар учун. «Тенгдош». 18.45 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Дўстлик камалаги». Кинопрограмма. 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Ўзбекистон музика санъати арбоблари». Ю. Ражабий (такрорий). 20.30 — Ахборот. 20.50 «Ўзбекистон музика санъати арбоблари». Ю. Ражабий. (давоми). 21.30 — Время. 22.05— «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.20 — Телевизион театр. М. Толибов. «Адолат». 00.20 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.15 — Кўрсатувлар программаси. 18.20 — «Смена дарсдан бошланади». «Гребешок». «Нон ҳақида диалог». Телефильмлар. 19.20 — Реклама. 19.40 — «Тоғлар, тоғлар». Телевизион фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Пассажир — азиз меҳмонимиз». Автотранспортда пассажирларга хизмат кўрсатиш ҳақида. 20.50 — «Шимол этюдлари». Телефильм. 21.30 —МТ-II.

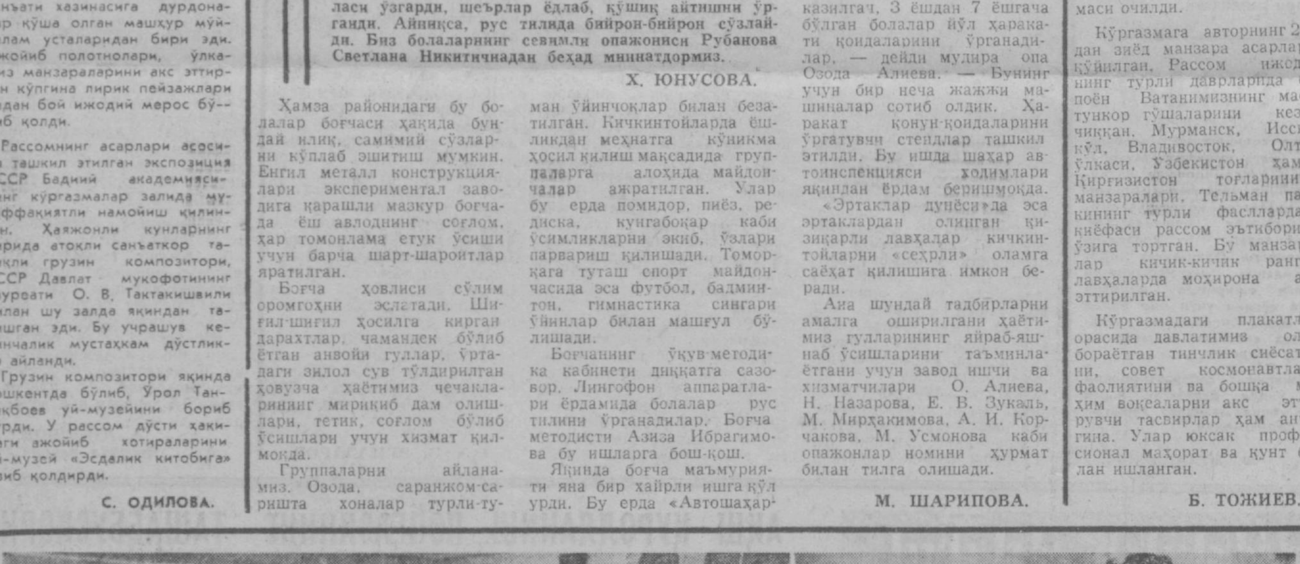

▲ Пойтахтимиздаги 12-«Медтехника» магазини 1982 йилнинг биринчи ярми якунларига кўра бирлашмада илғорлар сафидан ўрин олди. Ойлик планлар мунтазам ортиғи билан адо этилмоқда.

Суратларда: магазин бўлим мудири Х. Султонмуродов навбатдаги харидорга хизмат кўрсатмоқда; оптик-уста Р. Мусаев иш устида.

А. Абалян фотолари.

Спорт

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Бугун олий лига вакиллари мамлакат 45-футбол чемпионатининг иккинчи давра ўйинларини бошлаб юборадилар. Пахтакорчилар Донецк шаҳрида «Шахтёр» командаси билан куч синашади. Ўтган шанба куни биринчи давра кечиктирилган ўйинларининг иккитаси бўлиб ўтди. Пойтахт армиячилари ўз майдонларида Тбилисининг «Динамо» командасига 2:3 ҳисобида ютқазиб қўйдилар. «Динамо» (Киев) ва «Зенит» баҳсида 1:1 ҳисоби қайд этилди.

Иккинчи давра ўйинлари бошланишидан олдин командаларнинг турнир жадвалидаги ўринлари қуйидагича:

Командалар	Ў	Т	О
«Динамо» (Мн)	17	32—19	26
«Арарат»	17	24—18	22
«Динамо» (Тб)	15	28—22	20
«Металлист»	17	18—12	20
«Динамо» К	17	25—15	20
«Пахтакор»	17	18—17	18
«Днепр»	17	18—21	17
«Зенит»	17	16—19	17
«Кубань»	16	21—19	16
«Торпедо» М	16	15—13	16
«Спартак»	16	20—16	16
«Динамо» М	17	20—21	15
ЦСКА	17	20—24	15
«Черноморец»	17	15—17	15
«Нефтчи»	17	23—31	14
«Қайрат»	17	20—27	14
«Торпедо» Кт	16	18—27	11
«Шахтёр»	16	9—22	8

Иккинчи лига еттинчи зона командалар навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Бу сафар Янгийўлнинг «Соҳибкор» командаси дам олди. Ўйинларда қуйидаги натижалар қайд қилинди. «Янгиер» — «Динамо» — 2:0, «Нефтяник» — Автомобилист» — 1:0, «Амударё» — «Старт» — 0:1, «Ёшлик» — «Ҳисор» — 3:2, «Хива» — «Хўжанд» — 1:1, «Наримоновчи» — «Навбаҳор» — 1:1, «Пахтакор» — «Шаҳрихончи» — 5:1, ЦОР — «Хоразм» — 0:4, «Олой» — «Зарафшон» — 3:0.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325250. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар: фельетонлар—334048; 325354, партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 06454. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1656.